

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

IX. ročník ● 1/2016

2016
My však povinní sme vždy ďakovať Bohu za vás, bratia
Pánom milovaní, že si vás Boh vyvolil ako prvotinu na spasenie,
keď vás posvätil Duchom a obdaril vierou v pravdu.
2. Tesaloničanom 2, 13 {Novoročné heslo pre Dialóg}

1929 – 2016

Počúvajte Rádio7 na frekvenciách

103,6 MHz v Bratislave

107,4 MHz v Novom Meste nad Váhom

107,7 MHz v Banskej Bystrici

Na celom území SR cez satelit **Astra 3B** alebo cez internet na **www.radio7.sk**

Vysielame modernú kresťanskú hudbu od domácich i zahraničných interpretov, krátke duchovné povzbudená, poradenské a diskusné relácie, informácie o dianí vo svete i cirkvi a mnoho iného.

Rádio7 je mediálnym projektom občianskeho združenia TWR media so sídlom:

Banšelova 17, Bratislava

tel.: 02 / 43 41 19 11

č. účtu: 2629010483/1100

Počúvajte nás a podporte naše vysielanie!

rádio

Mediálny partner Dialógu

O B S A H

Fórum ZA ANTONOM SRHOLCOM Daniel Pastirčák	4
Rozhovor EVA BACHLETOVÁ Marián Gavenda	6
Téma ŠKANDÁL A RADOSŤ T. Henžel, J. Verčimák	10
Misia Wycliffe LEGO PRE AFRIKU Jaro Tomašovský	16
Úvaha MRAVNÉ ZLYHANIA V CIRKVI Pavol Bomba	18
Šport TRIATLONISTA TADEÁŠ FAZEKAŠ	20
Úvahy z trolejbusu ALEX, TAKÉ MALÉ VIANOCE Tomáš Komrška	22
Rozprávka AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA A. Činčuráková Tipulová	25
Relax Peter Kailing	29
Na margo dní SVETLO Z HLBÍN Miroslav Kocúr	30

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií) **Individuálne objednávky:** cena + poštovné **PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:**

IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, Variabilný symbol: 2016

Redakčná rada:

Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk

Jazyková úprava: Rastislav Števko **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor,

č. tel.: 0903 474 142, e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 22. 1. 2016 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Foto: B. PIATKO

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

DO NOVÉHO ROKA

Prvé minúty nového roka som strávil s dcérou a zaťom na záhrade. Nebo horelo ohňostrojmí raz z jednej, raz z inej strany, takže tieň sa išli zblázniť, aby stáli behať po záhrade.

No – nádhera.

Zrazu zať povedal: „Koľko peňazí dnes v noci vyletí na svete do vzduchu. Z toho by možno aj rok prežil stredne veľký štát.“

„Alebo by pomohli vyriešiť a zabezpečiť utečencov, ktorí opustili svoje rozbombardované dediny, osady a mestá v krajinách na Strednom Východe,“ – pomyslel som si.

Čo nám prinesieš, bujaro privítaný nový rok 2016?

Čo prinesieš Európe?

S najväčšou pravdepodobnosťou odhadované dva milióny utečencov k miliónu tých, čo už prišli. Zvady medzi štátmi Únie a útoky na štáty, ktoré neprijali nezmyselné rozdelenie utečencov. 220 rozdelených z milióna za štyri mesiace je len potvrdením toho, čo tvrdia štáty Vyšehradskej štvorky. Aj bez Bruselu sme len na Slovensko umiestnili tuším 140 Sýrčanov. Po takmer roku úvah, že treba chrániť vonkajšie hranice EU, sa štáty Schengenu začali chrániť ostnatým drôtmi vo vlastnej réžii. Žiaľ – riešenie je v rukách EU, a tá je – povedané slovami bývalého náčelníka Vojenskej spravodajskej služby v ČR, generála A. Šándora – tam, kde je. Hovorí: „EÚ má jednu spoločnú politiku – byť čo najviac prekvapený a nebyť schopný čokoľvek riešiť.“

Čo prinesieš cirkvi, v našom prípade Cirkvi bratskej?

Okrem mnohých iných aktivít je to predovšetkým začiatok realizácie obrovského záväzku – každoročného zakladania nového zboru počas desiatich rokov, s ktorým prišiel Odbor pre zakladanie zborov pri Rade CB. Na čele tohto znovu-prebudeneckého úmyslu sú zväčša mladí vikári a kazatelia v spolupráci so skúsenejšími. O význame tohto zámeru svedčí aj to, že predseda Rady CB je členom tejto skupiny. Veríme, že jej členom a hnacím motorom, inšpirátorom a tým, čo bude túto prácu zastrešovať svojim požehnaním, je aj Ježiš Kristus. Preto budeme aj v Dialógu venovať tomuto úsiliu zvýšenú pozornosť.

A čo prinesieš nám v Dialógu a čo prinesieme my našim čitateľom?

Predovšetkým hneď na úvod roka poďakovanie všetkým verným, čo nás čítali v minulom roku a tým, ktorí naše úsilie finančne podporili. Ďakujeme. Hovorí sa, že po siedmich rokoch prichádza kríza. Ani mnoho manželstiev vraj neprežije krízu siedmich rokov. Túto skúsenosť potvrdil aj vlaňajší, ôsmy rok našej existencie. Sice sme sa nerozviadli (s domovskou cirkvou), avšak naše vzťahy sa dostali do krízy, ktorá sa prejavila viacerými nezodpovedanými otázkami, na ktoré sme odpovede ani nehľadali. Podpora vedenia cirkvi v podobe finančnej dotácie sa pre Dialóg zmenšila takmer likvidačne. S Božou pomocou sme mnohé problémy prekonali s novým vedením na spoločnom stretnutí vlni na jeseň. Ďakujeme. Predovšetkým tým, čo okamžite zareagovali a udržali Dialóg finančne nad vodou.

Napriek vlaňajšej (možno aj obsahovej) kríze tento rok pribudli noví čitatelia. Ďakujeme a veríme, že aj naďalej budeme slúžiť s pokorou, vedomí si vážnosti poslania, ktoré robíme. Chceme sa vo zvýšenej miere venovať misii, domácej i zahraničnej. Chceme sa začať pravidelnejšie venovať problematike rodinného života a výchove detí. Otvárame novú rubriku RELAX, ktorá by mala priniesť odychovú časť života. Modlíme sa, aby Pán Boh poslal i nových autorov a ešte viac čitateľov aj zo sekulárneho prostredia.

Ešte pred Vianocami som si pozrel akčný film *Ostrelovač*, z ktorého mi utkvela v myslí jedna pasáž. Americký skorumpovaný kongresman vysvetľuje „pocitívemu“ ostrelovačovi (po našom vrahovi, ktorý „slúži“ vlasti), že už netreba zastávať záujmy „slušných“. Že svet sa dnes nedelí na demokratov a republikánov, ani na komunistov a konzervatívnych kresťanov. Svet sa delí len na dve skupiny: Na tých, čo majú a na tých, čo nemajú. A podľa toho sa všetci musia do života zaradiť. Prečo som si to zapamätal? Je to desivé rozdelenie sveta. Tých, čo majú je čoraz menej a majú čoraz viac. A naopak – tých, čo nemajú, je čoraz viac a majú čoraz menej.

Kam sa zaraďujeme my, kresťania. Aj my, hoci nie z hľadiska bohatstva pozemských statkov, patríme medzi tých, čo majú. – Máme Krista ukrižovaného. Ako zástavu nad svojimi životmi.

Ale máme ho aj v srdciach každodenného života?

Veríme, že Dialóg je prostriedkom k tomu, aby nás bolo čoraz viac. Tých, čo majú Krista v srdciach.

BOHUSLAV PIATKO
(šéfredaktor)

Pred niekoľkými rokmi som pozýval Antona Srholca do besedy o ekuméne. Povedal mi: „Ja o ekuméne nehovorím, ja ju žijem. Tak sa nehnevaj, že ti poviem nie.“

V duchu som si povedal „škoda“, ale po prvýkrát pri odmietnutí účasti na besede som nemal zlý pocit z odmietnutia.

(Bohuslav Piatko)

KALENDÁRIUM

12. júna 1929 sa Anton Srholec narodil v roľníckej rodine ako jedno zo siedmich detí.

V apríli 1950 ho v rámci akcie „K“ (zrušenie mužských rehoľných rádov) umiestnili v záchytnom tábore v Podolínci.

V roku 1951 sa pokúša utiecť do Talianska, kde chce študovať teológiu. Na úteku ho chytili a bol odsúsený na 12 rokov väzenia. Väčšinu trestu si odpykal v uranových baniach v Jáchymove (ČR).

V roku 1960 dostal amnestiu pri príležitosti 15. výročia oslobodenia Československa od nacistickej okupácie.

V roku 1969 dostal povolenie odcestovať do Talianska, kde ukončil teologické štúdiá na Pápežskej saleziánskej univerzite v Turíne.

17. mája 1970 ho pápež Pavol VI. vysvätil za kňaza. Najskôr robil kostolníka, neskôr slúžil na rôznych farách na Slovensku.

V roku 1985 mu štátne úrady odobrali súhlas na účinkovanie v duchovnej oblasti.

Ani po roku 1989, teda po príchode slobody, mu arcibiskup Ján Sokol neobnovil súhlas na kňazskú činnosť.

V roku 1992 zakladá resocializačné zariadenie pre bezdomovcov.

V roku 2015 sa objavila rakovina pľúc a 7. januára 2016 chorobe podľahol

FRANTIŠKOV DUCHOVNÝ DVOJNÍK ANTÓNIO

DANIEL PASTIRČÁK

(Kazateľ, spisovateľ, výtvarník, priateľ A. Srholca.)

Keď som prvý raz videl Bergoglia – vo chvíli, keď sa stal pápežom Františkom, keď vstúpil na balkón nad Námestím svätého Petra a čakajúci zástup oslovil „Bon giorno“ a potom zhromaždených poprosil, aby ho požehnali, vravel som si: „Koho mi ten človek pripomína, kde som už takého človeka videl?“

Vtom mi to doplo. Jasné! Celkom ako António. Ten človek, plný čírej ľudskosti, mi pripomína Tónka Srholca.

Niektro by mal pápežovi Františkovi povedať, že na Slovensku mal svojho duchovného dvojníka. Bol tu človek, ktorý Františkovu víziu chudobnej, zranenej, pokornej, slúžiacej Cirkvi žil roky predtým, než tú víziu František vyhlásil zo srdca Vatikánu. Bol tu pastier, ktorý páchne po ovciach – ktorý nežije v povznesenej sterilnej čistote, ale neváha zašpiniť sa záležitosťami sveta. Roky predtým, než pápež František vyhlásil rok milosti, na Slovensku žil hierarchiou zabudnutý kňaz, ktorý ten rok milosrdenstva žil po celý svoj život.

V Antóniovi odišiel

jeden z mojich najbližších priateľov. Znie to zvláštne – veď António mi mohol byť otcom. Mal presne toľko rokov ako môj otec. No António bol mladý. Keď som ho videl na Pohode, ako sa raduje v spoločnosti mladých ľudí, ako s nimi šantí pred hasičskými autami, ktoré spotené telá „pohodákov“ ovlažovali spfškami chladnej vody, spomenul som si na slová Majstra Eckharta: *Boh je Novissimus – je stále ten najnovší. Boh je vždy „na počiatku“. Zajtra budem mladší, ako som dnes, a keď sa mi to nepodarí, budem sa za seba hanbiť.* Neviem ako Eckhartovi, ale Antóniovi sa to darilo. Azda preto bol medzi nami vzťah otvoreného rovnocenného partnerstva, aký býva medzi rovesníkmi. Roky sme boli spojencami na tej istej ceste, poháňala nás spoločná vášeň, živil nás spoločný sen: Stavať most medzi sekulárnym svetom súčasného človeka a nadčasovým svetom evanjeliovej múdrosti. Hľadať reč, ktorou by sa o Bohu dalo prehovoriť tak, aby ho ako prítomnú skutočnosť aspoň kútikom oka zahliadla i skeptická myseľ. Spolu sme sa pokúšali tvoriť rôzne udalosti ako miesta stretnutia nenáboženského človeka s Bohom. Spolu sme radostne žili Cirkve budúcnosti – tú tajomnú jednotu v rozmanitých tradíciách viery a spirituality, ktorá nám je daná v jednom jedinom Duchu Kristovom. Také pre nás boli nezabudnuteľné chvíle bohoslužieb na festivale Pohoda. Tu sme slávilí onú jednotu v dialógu so svetom nenáboženského človeka. Tu António dovedol i svojho moslimského priateľa Ibrahima, aby sa spolu s nami pomodlil svoju modlitbu. Vo svetle dnešných udalostí sa mi jeho čin v slovenskej realite javí ako prorocký. Tu, spolu s evanjelickou farárkou Ankou Polckovou, sme si dovolili usmiať sa nad povýšenectvom a nevraživosťou našich cirkevných tradícií. Vystúpili sme, na tvári s papierovou maskou, hájili sme, taktó maskovaní, nadradenosť našej cirkvi voči ostatným, aby sme si vzápätí tie masky strhli a stretli sa v pokore, pravde a láske Božej.

António mi bol učiteľom a ním i zostane.

Jeho odchod nie je koniec života, ale završenie krásneho diela. Tým, ako žil a ako od nás odišiel, zostane tu s nami navždy ako cesta. Cesta múdrosti. Jeho múdrosť nespočíva v tom, čo nám povedal, ani v tom, že by nám bol tajomstvá života vysvetlil. Tá múdrosť spočíva v tom, kým bol. Veď či

nie je múdrosť napokon práve tým – umením, ako z rozporov a absurdity života vytvoriť celostný zmysel?

Taký bol António. Život mu podrážal nohy, vykázal ho na perifériu, obral ho o pocty, neudelil mu zaslúžené uznanie; no on napriek tomu zostal silný, slobodný, hrdý a neoblomný. No nielen to; príkoria, ktorých sa mu dostalo, mu neotrúvili srdce. Tú hrdosť a slobodu neživil pyšnou zahorknutosťou, ktorá by mu bola otrávila srdce. Naopak. Jeho sloboda bola plná prostej, láskavej pokory.

Taký bol António.

Za tých najnepriaznivejších okolností dokázal v sebe spojiť nezlomnú slobodu s hlbokou pokorou. Jeho život bol zavŕšený v nesmiernom bohatstve – napriek tomu, že ho život postupne obral o všetko. Komunisti mu ako neposlušnému kňazovi zobrali slobodu – nadelili mu 11. rokov v Jáchymove. Cirkev mu neskôr rukami arcibiskupa Sokola ako príliš slobodnému človeku vzala pastoráciu. Keď mu vzali kostol, kostolom sa mu stala ulica. Keď ho vykázali na perifériu, svojou pokornou čínorodou slobodou tú perifériu premenil na centrum. Keď mu odopreli domov, stal sa domovom bezdomovcov. Hoci cirkev skryla jeho kňazskú tvár, jeho tvár sa stala najžiarivejšou tvárou Slovenskej cirkvi.

Budeš mi chýbať, António.

Pri bohoslužbách budem naďalej nosiť jednoduchú bielu albu. Daroval si mi ju k štyridsiatym narodeninám po ekumenickom svadobnom obrade v Klariskách: „Je to dar od Katolíckej cirkvi,“ – povedal si mi. Tá alba sa stala symbolom nášho duchovného spojenectva. Na golieri má vyšité tvoje iniciály – A. S.

Nikdy nezabudnem na tvoje láskavé odvážne gestá. Pri oslave svojich osemdesiatych piatich narodenín si ma nečakane prizval k liturgii. Ani som sa nenazdal a stál som pri oltári vedľa teba. Slávili sme spolu eucharistické premenenie pred celým kostolom. V takých chvíľach bola prítomnosť Boha medzi nami takmer hmatateľná. Veci *na zemi* boli v tej chvíli na okamih také, aké sú *v nebi*.

Nezabudnem nikdy na tvoju pokoru, António.

Pri jednom z našich posledných stretnutí, ktoré už vtedy bolo rozlúčkou, si ma zaskočil: „Požehnaj ma, Daniel,“ – požiadal si ma. „Ja mám žehnať teba, António? Ved' by si mi mohol byť otcom.“ Tak sme si v tej krásnej tichej chvíli navzájom udelili požehnanie. To požehnanie tu so mnou, António, zostane po všetky dni, až kým neodídem tam, kam si odišiel ty.

Keď ti ešte nedávno istá práve vznikajúca strana ponúkla prvé miesto na kandidátke, zdvorilo si odmietol: „Nevolajte ma do toho. Všetko, k čomu som sa pridal, prehralo.“

Už takmer rok si odchádzal, António.

Pri každom stretnutí na konci každého telefonátu si sa lúčil, akoby to mal byť ten posledný. Bol si pri tom pokojný a odovzdaný: „Všetko je v Božej ruke, Daniel,“ – pripomínal si mi. Bol si rovnako otvorený pokračovaniu života (miloval si ho tak ako málokto), ako i smrti – tomu finále, v ktorom bude dielo tvojho života zavŕšené a vstúpi do večného počiatku.

Ten naozaj posledný bol náš telefonický rozhovor na Silvestra. Volali sme ti spolu s Mariánom Vargom. Mal si slabý hlas. Ty, ktorého zamatový bas vždy hrmel ako hrom. Teraz akoby prichádzal z nesmiernej diaľky: „Chcel by som sa ešte dožiť Pohody,“ – povedal si.

Do nemocnice ťa posledný raz odviezli večer na sviatok Troch kráľov. Odtiaľ si sa nad ránom vydal na cestu, z ktorej sa už nevrátiš. Ako oní legendárni kráľi, vykročil si do neznámej noci za hviezdou, za ktorou si tu po celý život verne kráčal.

Netráp sa, Tónko,

Pohody sa dožiješ. Budeš tam s nami – hoci inak, ako doteraz. Budeš tam s nami tak, ako tam s nami bude i náš spoločný priateľ Juraj Kušnierik. ■

Z úvah Antona Srholca

Ludstvo napreduje namáhavo ako pelotón a našou úlohou je dostať sa na špicu. Máme na to prostriedky i povolanie.

—
Aká bude budúcnosť tejto Cirkvi? Ja ešte v rukách Božích, ale aj my sme jej spolutvorcovia. Aby sme nezmeškali to hlavné, aby nás dejiny neodsúdili, že sme horlivo robili to, čo sa už robiť nemalo.

Ludia, aj veriaci strácajú zmysel pre povinnosť. U luteránov je to o jednu generáciu skôr. „Nemajú hriech, keď neprídu v nedeľu do kostola.“ Skutoční veriaci budú hľadať menšie spoločenstvá, pretože toto veľké, anonymné ich neuspokojuje.

Bude veľký nedostatok kňazov. Ťažisko nábožnosti sa preniesie do oblasti osobného života a svedectva. Dom veriacich bude domom modlitby a obývačky a spálne sa premenia na kaplnky. Všetci veriaci budú zasvätení a budú sa spoločne stretávať na agapé, na hody lásky. Budú sa chrániť a spoločne si pomáhať.

—
Dejú sa zázraky? Nedejú? Ak neveríš, najväčší zázrak pocítiš sám na sebe. Ale to musíš prestať dôverovať ľuďom. Pomoc ti nepríde ani zo západu, ani od východu, ani od vrchnosti svetskej, ani od vrchnosti náboženskej. Pomoc môžeš čakať jedine od Boha. Staneš sa novým človekom.

—
Neužívime sa kritikou. Užívime sa tvorbou. Nový svet musíme budovať. Čo je choré, zrúti sa samo. Rúcanie je vášeň – ako všetky ostatné – nebezpečná, lebo nepozná svoje medze. V samote tvoriť nový svet. Predchádzať ho a pripravovať.

(Anton Srholec,
Ako čerstvý chlieb,
vydavateľstvo M. Vaška, 1999)

„Keď sa človek niečím vnútorne zaoberá, prejaví sa to aj v literárnej sfére.“

MEDZI NEBOM A ZEMOU

MARIÁN GAVENDA

S **EVOU BACHLETOVOU** – spisovateľkou, publicistkou a vysokoškolskou pedagogičkou som sa zoznámila, keď som počas vysokoškolského štúdia na čiastočný úväzok vypomáhala na Tlačovom oddelení Generálneho biskupského úradu ECAV. V tom čase sa stala jeho tlačovou tajomníčkou a mala som tú česť byť pritom, ako doslova na „zelenej lúke“ vybudovala kvalitnú komunikačnú sieť primárne so sekulárnymi médiami. Dnes Eva Bachletová pôsobí na katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty UK v Bratislave. Pred časom prijala pozvanie Mariána Gavendu, bývalého hovorca Konferencie biskupov Slovenska, do relácie TV Lux *Život medzi nebom a zemou*. Výber najzaujímavejších rozhovorov vyšiel v rovnomennej knihe. (E. Mihočová)

Ty si vlastne moja bývalá kolegyňa z veľmi rušného obdobia v dejinách katolíckej aj evanjelickej cirkvi na Slovensku. Ako sa s odstupom času pozeráš na toto obdobie?

Myslím si, že sa poznáme od roku 2000, keď som začala pôsobiť ako tlačová tajomníčka na Generálnom biskupskom úrade ECAV na Slovensku. Spomínam si na to ako na veľmi podnetné obdobie, ktoré bolo dôležité pre ďalší profil môjho života. V tom čase som bola mladšia, mala som dostatok síl a bola som novým podnetom veľmi otvorená. To, že som odišla z akademického prostredia pracovať do evanjelickej cirkvi, som chápala ako moje osobné poslanie; ako niečo, čo musím urobiť.

Doteraz si vymieňame viačerné a veľkonočné pozdravy s biskupom Júliusom Filom, vtedajším generálnym biskupom ECAV na Slovensku, a teda aj tvojím šéfom. Vždy na pozdrav pripíšem: P. S. Spomínam na zlaté časy ekumény. Na čo on obyčajne odpíše: P. S. Aj ja spomínam.

Myslím si, že v tom čase sa aj v rámci ekumény na Slovensku urobilo veľa, a to aj vďaka bývalému generálnemu biskupovi Filovi, ale aj vďaka vašim cirkevným predstaviteľom a celkovej atmosfére dobrej

spolupráce. Bolo to naozaj veľmi živé. Urobili sa dôležité kroky. Žiaľ, v poslednom období je akýsi útlm – ekuména je menej v pozornosti, i keď na regionálnej úrovni sa uskutočňujú spoločné podujatia.

Ako vnímaš vzťahy medzi katolíckymi a evanjelikmi na Slovensku? V našich dejinách to bola osobitná kapitola, na zmiešaných územiach byť evanjelikom znamenalo byť proti katolíkom a naopak. V časoch, keď sme boli hovorcami, som videl, že sa to výrazne mení k lepšiemu. Ako tento vývoj chápania jednej cirkvi druhou podľa teba pokračuje?

Myslím si, že tieto problémy ustúpili, lebo prišli ťažké časy – kríza, problémy s nezamestnanosťou. Ľudia už takéto záležitosti neriešia. Pre mňa samotnú pôsobenie v cirkvi znamenalo, že som sa spoznala s množstvom úžasných ľudí, či už z katolíckej cirkvi, alebo z menšinových protestantských cirkví a v posledných rokoch aj z iných hnutí – z charizmatických, letničných. Mám k nim hlbokú pokoru, veľmi citlivo ich vnímam a vážim si pôsobenie každej z nich. Každý človek, ktorý sa v dnešnej dobe dokáže v spoločnosti angažovať pre niečo dobré, hoci podpora zo strany štátu i spoločnosti je, aká je, si zaslúži úctu. Mám ozaj široké

srdce pre tieto cirkvi a veľkú úctu aj voči židovskej náboženskej obci.

Čo sa týka celkového ponímania ekumény, zdá sa mi, že pod ňou rozumieme skôr vytváranie dobrých vzájomných vzťahov. Snahu o to, aby sme si navzájom nerobili zle a pozitívne rozvíjali dobré bratské vzťahy. Mám však obavy, že sa zabúda na to, že hlavným cieľom ekumény je vytvoriť skutočne hlbokú jednotu, jednotu v mnohosti, ako tomu bolo počas prvého kresťanského tisícročia. Aby spoločnú jedninu cirkiev tvorili rovnocenne evanjelická, katolícka tradícia, pravoslávna a protestantská tradícia. Zdá sa, že na Slovensku nám zatiaľ ide skôr o dobré vzťahy, než o plnú jednotu. Ako to vnímaš?

Slovensko bolo, je a vždy bude konzervatívne, akoby civilizačne zaostávalo. Chýba nám určitý nadhľad a preklenutie prízemných záležitostí alebo privátnych záujmov. To sa objavuje v každodennom živote a určite sa to odráža aj v tejto sfére. Nevie, ako sa to bude na Slovensku vyvíjať, asi si to vyžiada ešte niekoľko desaťročí. Myslím si, že by bolo vhodné dať slovenskej spoločnosti výraznejší impulz, ukázať jej, že cirkvi medzi sebou viac spolupracujú, že to má hlbší kontext,

a to aj manifestačne. Táto téma ne-rezonuje v médiách, nepreniká do povedomia. Vnímam to ako deficit posledných rokov.

Ďalšia oblasť tvojho života je literárna tvorba. Čo ťa do písania motivuje? Spomenula si, že aj prácu v médiách si nebrala len ako zamestnanie, ale aj ako poslanie, teda realizovanie zmyslu svojho života. Je známe, že dnes na poézii nikto nezbohatne. Je málo ocenená, bez hlbšej motivácie by možno človek písal básne pre vlastné potešenie, ale nesnažil by sa ich publikovať.

Vrátim sa na začiatok svojho profesionálneho pôsobenia. Patrím k obráteným kresťanom. K Bohu som sa obrátila ako 25-ročná, vrátila som sa do svojej cirkvi, v ktorej ma pokrstili, teda do Evanjelickej cirkvi a. v. Odvtedy som pocitovala veľmi silnú potrebu angažovať sa v tejto oblasti. Je to to najdôležitejšie, čo ma v živote postretlo – stala som sa veriacou, a preto som všetky profesionálne sily a schopnosti začala spájať s cirkvou a s tvorbou. Keď sa človek niečím vnútorne zaoberá, prejaví sa to aj v literárnej sfére. Prózu a poéziu publikujem od svojich mladých liet. Je teda prirodzené, že som začala tvoriť aj kresťanské texty, eseje, reflexie, úvahy. Samozrejme, píšem aj civilnú a nielen duchovnú poéziu. Spájam to však vždy s vyšším životným princípom a považujem to za vážnu vec v mojom živote. Nie je to nejaká módna záležitosť. Vnímam to tak, že čím som staršia, tým s väčšou pokorou prechádzam životom, ešte viac si uvedomujem Božiu moc a milosť.

Rád by som sa zastavil pri téme konverzie. Spomenula si, že po prežití osobnej konverzie si zatúžila deliť sa o túto skúsenosť. Teoreticky by to malo platiť o každom kresťanovi, no zdá sa, že čím je niekto dlhšie veriaci, tým viac stráca práve tento apoštolský rozmer a žije si svoju vieru privátne.

Je to možno aj vec osobného prístupu, vývoja života, keď sa viera zakorení hlboko v mysli a v srdci. Preto som aj doktorandskú

prácu robila o periodikách evanjelickej cirkvi na Slovensku, vydávaných v medzivojnovom období. Doplnila som si tak aj istý deficit poznania dejín svojej cirkvi a čoraz viac som sa touto témou zaoberala. Preto skutočne chápem svoje texty ako misiu a mojou primárnou víziou je nielen svedčiť o Bohu vo svojom živote, ale aj vzbudiť v ľuďoch potrebu Boha.

Máš pocit, že sa ti to darí?

Ťažko sa o tom hovorí. Podľa spätnej väzby však vidím, že ľudí to nejakým spôsobom oslovuje. Najmä tým, že používam svoj život ako literárny materiál. Nepracujem s fikciou, ale s tým, čo som osobne zažila, ako som to spájala s vierou. Napríklad nejaké ťažšie, dramatickejšie obdobie života. Myslím, že to je stále moje poslanie.

Treba si hľadať cestu
k mediálnej gramotnosti,
ľuďom neustále
pripomínať, aby slepo
neprijímali len
jeden tok informácií,
aby porovnávali správy,
aby premýšľali nad tým,
čo do nich médiá vlievajú,
aby to vedeli selektovať
a nenechali sa
manipulovať.

Položím priamu otázku: čo pre teba znamená prežívať život s Bohom? Neraz sa z toho stáva kliše. Celkove je to riziko náboženskej terminológie – že opakovaním aj veľmi hlboké pravdy akoby spovrchneli, nevedomujeme si ich váhu.

Mám práve za sebou dosť ťažké obdobie môjho života, v ktorom som mala veľké zdravotné problémy, a tak som oveľa intenzívnejšie hľadala pomoc u Boha. Fyzicky som sa cítila úplne bezmocná. Nezostávalo mi iné, než sa opierať o Božiu

milosť, o Božiu pomoc a skutočne ma to pocvičilo aj v trpezlivosti, aj v nádeji v to, že nakoniec predsa len príde svetlo a vyslobodenie. Modlila som sa, aby bol Boh ku mne milostivý a ak má so mnou ešte nejaké plány, aby mi dal silu a schopnosť, rozum, zdravie, aby som mu mohla slúžiť, pracovať a byť mu užitočná, to je asi v živote najdôležitejšie.

Čo ťa momentálne najviac motivuje k tvorbe, cez ktorú prežívaš svoj vnútorný život a zároveň slúžiš ľuďom?

Pokračujem v písaní zamyslení, reflexií, tak ako posledných desať rokov. Píšem pre kresťanské médiá a snažím sa v týchto krátkych textoch vyjadriť pravdu o živote alebo zastať sa ľudí, za ktorých nemá kto hovoriť. Sú nemí, nemá ich kto vypočúť alebo nemajú v médiách priestor. Svoje texty využívam aj na to, aby som oslovila spoločnosť problémami, ktoré majú bežní ľudia v našej krajine. Byť hlasom prostých, chudobných ľudí, ktorí tvrdo pracujú a nemajú dostatočné podmienky na svoj rozvoj, bojujú o každodenné prežitie s rôznymi -izmami, ktoré sa v našej spoločnosti stále udržiavajú.

Darí sa ti vôbec pre takéto témy získať priestor? Keď si pozrieme mienkotvorné, teda bulvárne médiá, lebo u nás sú mienkotvorné, žiaľ, najmä tie, zdá sa, akoby sa celý život točil okolo určitej smotánky a jej rozmarov, okolo asociálov a vrahov. Akoby tu nikto iný ani nežil. O bežnom človeku, akých je väčšina, o jeho práci, sa málokde možno dočítať či dozvedieť.

Žurnalistika sa v posledných takmer dvadsiatich piatich rokoch takzvanej demokracie výrazne zmenila. Je to o bulváre, o prekrútených správach, o výbere textov a tém, ba aj o zámernom neinformovaní o určitých témach – to všetko sa v súčasnosti deje. Pôsobím na Katedre žurnalistiky filozofickej fakulty Univerzity Komenského, vyučujem tam a pracujem s mladými ľuďmi. Úprimne povedané, ľutujem každého mladého žurnalistu, ktorý chce vstúpiť do

tohto priestoru, lebo veľa možností na serióznou žurnalistiku dnes nemá. Buď môže pôsobiť vo verejnoprávnych médiách, alebo v nejakých alternatívnych či kresťanských, alebo pôjde do nejakého „soft“ bulváru, čo sa ešte dá nejakým spôsobom zniesť. My však na Slovensku nemáme ani jednu klasické seriózne noviny.

Ja osobne som sa veľa naučila od Karla Hvizďalu. Je to známy český novinár, spisovateľ, komentátor, mediálny analytik a dovoľm si tvrdiť, že aj môj priateľ. Pozvala som ho na Slovensko, recenzovala som nejaké jeho knihy, vyučujem z nich a plne som sa stotožnila s jeho názormi na médiá – nevyzerá to veľmi ružovo. Treba si hľadať cestu k mediálnej gramotnosti, ľuďom neustále pripomínať, aby slepo neprijímali len jeden tok informácií, aby porovnávali správy, aby premýšľali nad tým, čo do nich médiá vlievajú, aby to vedeli selektovať a nenechali sa manipulovať.

Aktívni novinári v bulvári o sebe hrdo tvrdia, že píšu to, čo ľudí zaujíma a čo si kupujú.

Potrebujú predávať, a tým, že ľudia kupujú takýto druh článkov, znamená to, že o ne majú záujem. Predstavme si však, čo naplňa skutočný život väčšiny obyvateľov Slovenska, aké sú radosti a starosti ľudí, ktorí vytvárajú také ekonomické podmienky, aby sa horná vrstva mohla mať tak, ako sa má. Čím to je, že ľuďom nevedia, že bulvár im nemá čo povedať, a predsa ho kupujú?

V jednej veci by som sa predsa len bulváru zastala, lebo napriek všetkému píše aj o problémoch ľudí, ktorí sa ocitli v exekúcii, alebo o tom, že sa dejú vážne krivdy. To v serióznejšej tlači nenájdem. Ja však všeobecne vyčítam našej žurnalistike jej povrchnosť a najmä to, že politika, biznis a médiá sú navzájom hlboko prepojené. Finančné skupiny ovplyvňujú, alebo dokonca vlastnia médiá, a tak musí výsledný produkt slúžiť záujmom vlastníka. Tu neraz vôbec nejde o to, čo chce šéfredaktor, editor či novinár zverejniť, ale o to, aká je línia toho média, a tá vychádza z cieľov jeho vlastníka. Preto si myslím a opakovane tvr-

dím, že tu treba oveľa viac osvetly, aby ľudia vedeli, ako vôbec médiá fungujú. Myslím si, že túto úlohu by mala viac plniť aj verejnoprávna televízia. Treba povedať, že toto naša televízia zanedbáva. Aj v porovnaní s Českou republikou, majú tam nepomerne viac vzdelávacích programov.

Nevidíme tu východisko – určitý kultúrny disent. Za totality existoval politický a náboženský disent. Náboženstvo bolo násilne potláčané, ale mnohí aj s rizikom a s veľkým nasadením síl čelili tomuto potláčaniu, tajne rozmnožovali a šírili knihy, tajne sa stretali a formovali. Asi ešte nedozrel čas, kedy by ľuďom otvoril oči znova nejaký disent, lebo sú témy, ktoré vlastníci vplyvných médií nepripustia, aby neodhalili ich triky. Podobne ako v minulosti katolícki i evanjelickí dejatelia pomáhali ľuďu vyslobodiť sa z kultúrnej a z hospodárskej poroby, aj dnes by sa nám hodili obrodenci, ktorí by kultúrne dvíhali celú spoločnosť.

E. Bachletová a K. Hvizďala.

Určite by sa to žiadalo. Preto znova zopakujem to, čo sa u nás nerado počúva – žiadala by sa u nás niečo ako elita. Nemyslím finančnú elitu, smotánky a celebrity, ale intelektuálnu elitu, ktorá by nejakým výraznejším spôsobom chcela zasiahnuť do verejného priestoru. U nás sa to deje len pri nejakých extrémistických prejavoch alebo pred voľbami. Chýba prevzatie zodpovednosti za masu, ktorá sa ocitá v rukách manipulátorov, ľudia si nevedia rady v ekonomickej a v sociálnej oblasti. Kým nepríde nová generácia, ktorá by mala chuť prevziať vážnu spoločenskú zodpovednosť za smerovanie tejto krajiny, budeme sa stále potácať v tomto nemohúcom priestore. Pritom si myslím, že ľudia, s ktorými aj ja prichádzam do styku, chcú byť oslovení, oslovia ich aj menšie kultúrne projekty, ale na Slovensku sa na ne nekladie dôraz. Česká republika si napríklad svoju kultúru, aj svoju duchovnú kultúru, pestuje veľmi vážne, ctí si ju. U nás je to v akejsi ľahostajnosti a letargii. Kým sa nezmení tento základný postoj a nedá sa týmto hodnotám spoločenská vážnosť, nemáme veľkú šancu.

Aké sú najčastejšie témy tvojej tvorby?

Nedávno mi vyšla knižka *Riadky bytia*. Je to súbor textov, zamyslení, esejí a reflexií, ktoré som publikovala v rôznych médiách, ale sú v nej aj celkom nové texty – reflexia doby, môjho života, vlastne môj osobný príbeh spracovaný „na rôzne spôsoby“, moje vyjadrenie sa k politickej a k spoločenskej situácii,

lebo nie všetky texty sú striktné duchovné či náboženské. Chcela som týmito úvahami uzatvoriť určité obdobie a zhromaždiť ich, aby nezostali rozptýlené v éteri. Mám aj svoju webovú stránku, ale chcela som to aj ucelene sprístupniť a zavŕšiť tým určité životné obdobie.

Žiadala by sa u nás
niečo ako elita.
Nemyslím finančnú elitu,
smotánky a celebrity,
ale intelektuálnu elitu,
ktorá by nejakým
výraznejším spôsobom
chcela zasiahnuť
do verejného priestoru.

Keď naznačuješ koniec istej životnej etapy, koniec znamená vždy aj začiatok, nič nekončí definitívne. V čom vidíš výzvu nových začiatkov?

Dúfam, že tie nové, či skôr iné začiatky sú stále predo mnou. Celý môj život poznačuje určité začínanie, a tak dúfam, že opäť začnem nanovo, možno aj iným tvorivým spôsobom. Verím, že na to budem mať ešte aj dosť zdravia a síl, aby som mohla byť ešte prospešná a tvoriť. Mám zopár nesplnených snov, rada by som vydala básnickú zbierku, lebo aj básne mám rôzne

roztratené. A nie som až taký „suchár“, píšem aj humoristické texty, fejtóny, poviedky. Rada by som sa vrátila k tejto veselšej strune a dorobila do knižky ďalšie texty. Využívam sebareflexiu a sebaironiu. Mám rada autorov, ktorí takýmto úsmevným spôsobom reflektujú svoj život. Humor je ventil skoro na všetky problémy a je veľmi dôležité vedieť sa zasmiať aj na vlastnej biede, nielen na biede druhého.

Kde nachádzaš tvorivé prostredie?

Tvorím v mojej izbe, ktorá je súčasne mojou spálňou aj pracovňou. Tu je môj svet, spomienky na nebohú mamu, obklopujú ma obrazy, fotografie, dokumenty. Myslím si, že tvoriví ľudia potrebujú takéto hniezdo, podnety. Je to priestor, kde si môžem sadnúť a niečo napísať. Pravda je, že vždy nosím so sebou aj malý notes, to radím aj svojim študentom, a keď mi kdekoľvek niečo napadne, hneď si zaznamenám aspoň nejakú myšlienku. Netreba čakať na múzu, treba sa každý deň snažiť niečo vytvoriť. Rada píšem aj vtedy, keď ma niekto osloví, že by na nejakú tému bolo dobré niečo napísať. Citím sa obdarená – zároveň je to aj moje prekliatie. Som veľmi citlivá, čo prináša veľa podnetov, ale aj nemálo problémov, môže to byť vyčerpávajúce. S citmi sa treba naučiť pracovať, s tým bojujem celý život. Emócie si nemusím nejakou umelo navodzovať, život sa ma veľmi intenzívne dotýka so všetkými jeho stránkami, keď sa deje nejaká krivda, ale aj radosť. ■

Evanjelický východ, november, 2015.

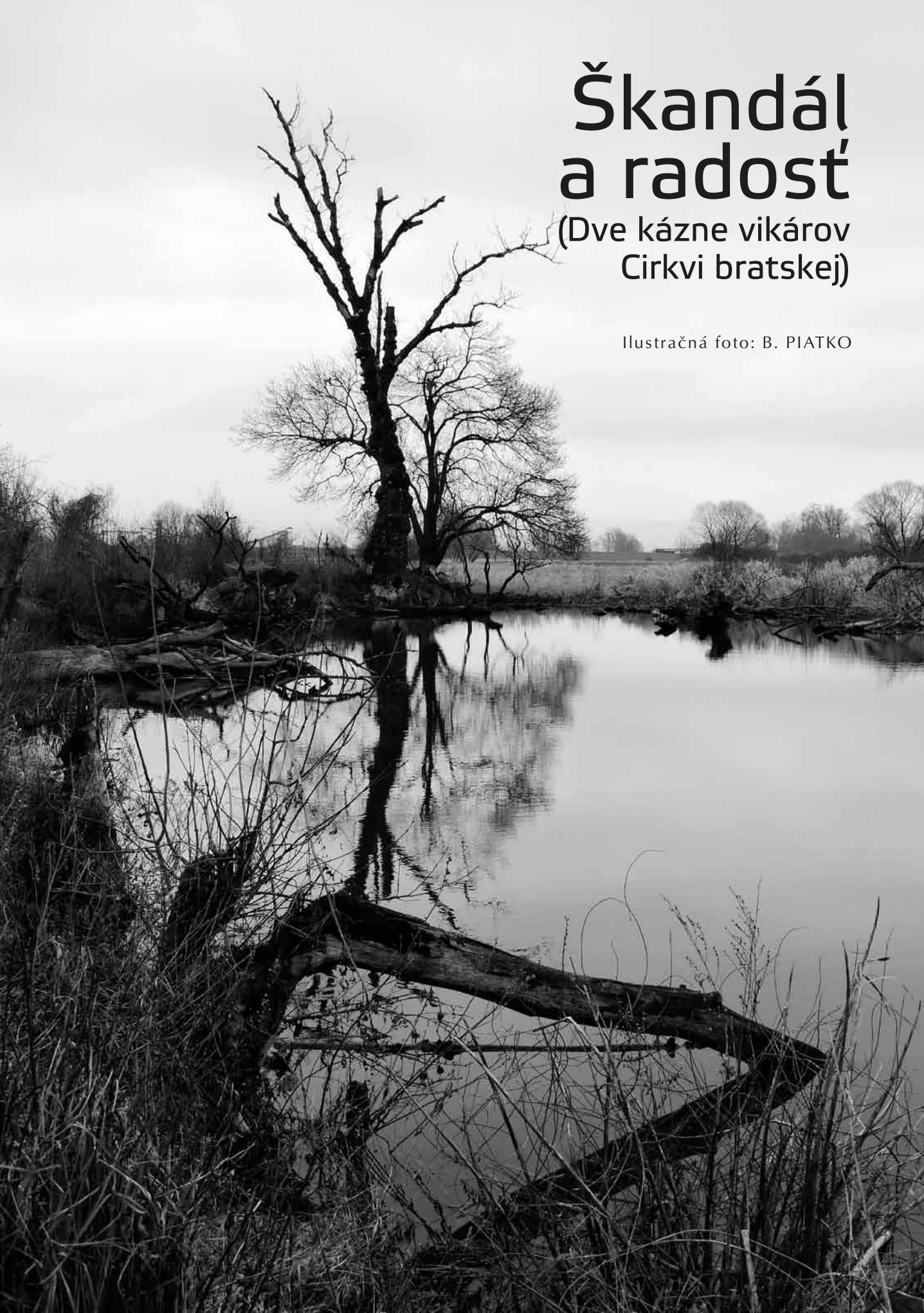
EVA BACHLETOVÁ (*1969)

v rokoch 1987–1991 študovala žurnalistiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde pôsobí aj v súčasnosti. V rokoch 2000 až 2005 pracovala ako tajomníčka pre mediálnu komunikáciu na Generálnom biskupskom úrade Evanjelickej cirkvi a. v. (ECAV). Po básnických začiatkoch v rozhlase, novinách a časopisoch knižne debutovala poetickým denníkom *Striptíz mojich pocitov* (1993), po ktorom vydala knihu humoristických poviedok pre mládež *Štyri roky so slimákom* (1994), a v roku 2012 jej vyšla knižka duchovných esejí *Riadky bytia*. Na katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty UK v Bratislave vedie mediálne ateliéry zamerané na internet, prednáša z oblasti teórie rozhlasových žánrov, vedie kurz Heuristika a predmet Filozofia tvorivého písania. Je spoluautorkou libreta k pôvodnej slovenskej duchovnej opere *Kristov dotyk*, ktorá mala premiéru v máji 2007 v Bratislave.

Škandál a radost

(Dve kázne vikárov
Cirkvi bratskej)

Ilustračná foto: B. PIATKO

ŠKANDÁL PANENSKÉHO POČATIA

TOMÁŠ HENŽEL (Vikár Cirkvi bratskej v Nitre)

Izaiáš 7, 1-17

Je čas Vianoc a toto obdobie so sebou prináša svoju zvláštnu atmosféru, rituály a zvyky. Špeciálne koláče, špeciálne jedlá, špeciálne kvety, špeciálna výzdoba, špeciálny stromček, špeciálne piesne, filmy a v neposlednom rade – špeciálne divadielka.

Každá trieda v každej škôlke si pripravuje nejaké vianočné predstavenie pre rodičov či starých rodičov. Okrem toho, že deti spievajú o snehuliakoch, mikulášoch a anjelikoch, sa niekedy do programu zmestí aj muzikálové prevedenie vianočného príbehu.

Do hlavnej úlohy treba obsadiť správnu Máriu a správneho Jozefa. Ak na teba vyšlo hrať somáríka č. 2, každému je už v škôlke jasné, že s kariérou herca sa môžeš rozlúčiť. Somárík č. 2 je dosť nepodstatný. Je tam len na to, aby somárík č. 1 mal kamaráta, alebo aby v prípade, že somárík č. 1 nevládze niesť tehotnú Máriu, zaňho zaskočil.

Každé dieťa chce byť jednou z hlavných postáv Vianoc. A neverili by ste, koľkým ambicióznym rodičom záleží na tom, aby ju hralo práve ich dieťa. Nech moja „Sofinka“ vynikne ako Mária. Nech náš „Janko“ zahviezdi ako Jozef. Aby sme mohli byť hrdými rodičmi! Vždy sa to však týka len jedného šťastlivca.

Nechcem tu nikomu kaziť predvianočnú „atmosféru“, ale tie historické Vianoce sú na nespoznanie od Vianoc divadielkových. A to preto, že nie je ľahké zahrať škandál, kontroverziu, masaker a tajomstvo Vianoc.

Chcieť, aby moja dcéra bola Máriou, je ako chcieť pre svoju dcéru, aby v pätnástich otehotnela za veľmi zvláštnych okolností, ktoré jej skoro zničili celý život. Tie prvé Vianoce by asi nikto nechcel byť Jozefom ani Máriou.

Pisatelia Evanjelií nás o tom bohato presvedčajú. Ak by som mal jedným slovom vystihnúť prvé Vianoce, asi najvhodnejšie by bolo použiť slovo škandál.

V slovníku sa škandál (slovník.sk) vysvetľuje ako „pohoršujúca udalosť, verejné pohoršenie či verejná hanba“. To sa mi zdá byť ideálnym opisom udalostí, ako ich zachytili Matúš a Lukáš.

Matúš popisuje narodenie Ježiša z Jozefovho pohľadu – „Ako som sa stal otcom.“ Objavuje sa tu **škandál panenského počatia**.

Lukášovým historickým zdrojom bola pravdepodobne samotná Mária, lebo celý príbeh Vianoc sa opisuje z jej pohľadu: anjelova zvesť, Máriina pieseň, návšteva Alžbety... Celým jej príbehom sa tiahne jedna škandalózna vec – škandál pôrodu kráľa v jaslách.

No a evanjelista Ján je zase šokovaný vtelením. My bežne hovoríme o chlapovi Ježišovi ako o Bohu a ani si neuvedomujeme, aká prevratná tá fráza je. Je to neuveriteľné a šokujúce, ale nie nemožné.

Toto sú tri pohľady evanjelistov na rovnaké Vianoce. Sú plné neočakávaného prekvapenia a škandálu.

Pozrime sa dnes na Vianoce tak, ako ich prežil Jozef a ako to zapísal Matúš v 1. kapitole 18–25.

Položme si dve úplne jednoduché otázky:

Čo sa stalo?

Čo to znamená?

Na prvú otázku Matúš odpovedá príbehom o tom, ako sa stal Jozef otcom.

Píše sa rok 6 p. n. l. Mladý tesár Jozef zažíva možno najšťastnejšie obdobie svojho života. Práve sa zasnubil. Mária (povzdych) je už akoby jeho. Zásnuby boli spravidla rok pred svadbou a boli prvý štádiom svadby. Dievča ešte žilo s rodičmi, ale zásnuby boli právne záväzným kontraktom. Zrušiť takéto zásnuby sa dalo len oficiálnym rozvodom. Bolo to také... Už ste svojí, ale ešte nie ste. So sexom sa muselo počkať až do svadby. Ak by boli spolu spali, ľudia by to brali ako smilstvo a patrične by ho aj potrestali.

Jozefovi to však ani nenapadne. Miluje Máriu. Nevie sa dočkať, kedy si ju vezme za ženu.

No skôr, než prišiel deň D, *ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého*. Ak by Matúš nepovedal, že z *Ducha Svätého*, popísal by akurát tak predmanželskú neveru. Tehotnosť stredoškolačky a veľký škandál v malom meste. Škandál takého rozsahu, že na Máriinu rodinu vrhol nenormálnu hanbu a mohol sa skončiť jej ukameňovaním.

A čo Jozef? Miluje svoju snúbenicu, ale tej rastie brucho. Ťažko mu Mária mohla vysvetľovať, že vraj to je od Ducha Svätého. Dá sa uveriť tomu, že si tehotná a panna zároveň? Si tehotná, ale nie si mi neverná? Sotva.

On nebol o nič viac náchylný uveriť tejto verzii o jej čistote, nevinnosti a počatí ako ty a ja. Alebo ktoľvek iný.

Veríme?

Pred niekoľkými rokmi sa anglické noviny *The Spectator* pýtali rôznych osobností, či veria v panenskú počatie. Ateista *Richard Dawkins* povedal: „Kresťanstvo uráža našu inteligenciu, ale aj našu prirodzenú mravnosť tým, že nástojí na tom, že musíme veriť absurditám z mytológie pohanstva a barbarstva.“

Čo iné by sme čakali od ateistu? Ak je tento materiálny svet ten jediný, čo existuje, tak potom všetko, čo by bolo nadprirodzené, je blbosť a urážka našej inteligencie. Všetko sa musí dať vedecky dokázať, a keďže pôrod panny je vedecky nemožný, nemôžeme tomuto veriť.

Ďalší ako Dawkins hovoria, že každé náboženstvo má mýty a legendy o tom, ako sa Boh stáva človekom alebo polobohom. Lenže všetky grécko-rímske paralely sú odlišné v tom, že sa v nich bohovia s ľuďmi milovali (podobne aj Mormoni). Matúš nám však znova a znova zdôrazňuje, že tu k sexu nedošlo.

1, 18 ... *skôr, ako sa zišli...*

1, 18, 20 *počala z Ducha Svätého*

1, 25 *Nepoznal ju, dokým neporodila*

Ku koncu druhého storočia známy židovský filozof *Celsus*, ktorý sa snažil vyvrátiť kresťanstvo, obvinil vo svojom diele Ježiša, že si svoj pôrod z panny vymyslel, a tiež hlásal, že Ježišovu matku Jozef vyhnal za to, že mu porodila nelegitímne dieťa. Tento popis udalostí sa stal oficiálnym židovským presvedčením ohľadne udalostí, ktoré popisuje Matúš a Lukáš. A vôbec nebol posledný.

Larry King hostoval najznámejšiu talkshow. Keď sa ho spýtali, s kým by najviac chcel robiť rozhovor, odpovedal: „S Ježišom Kristom.“ A na otázku, čo by sa ho chcel opýtať, odpovedal: „Chcel by som sa ho spýtať, či sa naozaj narodil panne. Odpoveď na túto otázku by pre mňa zadefinovala dejiny.“

Veríme tomu, čo hovoríme v Apoštolskom vyznaní viery? „*Verím v Ježiša Krista, Syna Jeho jediného, Pána nášho, ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie panny...*“

Prečo tomu veríš? Veď je to prirodzene nemožné. Toto je jeden zo škandálov Vianoc. Je to druhý najkontroverzejší zázrak – hneď po Ježišovom zmŕtvychvstaní.

A naozaj, ak je prirodzený svet jediný, čo existuje, tak veríš v kraviny.

No ak pripustíme existenciu Boha dostatočne mocného stvoriť všetko, čo existuje, prečo pochybovať o tom, že by mohol vstúpiť do dejín týmto nadprirodzeným spôsobom?

Čo však Jozef a Mária?

Čo s tým spraví? Nevie pre to spávať. Miluje ju, ale nevie sa preniesť cez to, čo mu spravila. Nič nie je tak pokorujúce, ako keď ti je dievča neverné. Mnohí v meste si iste myslia, že to ON sa nezdržal...

Chce sa s ňou rozviesť, ale spôsobom, ktorý by nezhoršoval jej hanbu a spôsobom, ktorý by ju ochránil od potenciálne smrteľných dôsledkov nevery.

V čase, keď zvažoval všetky „pre“ a „proti“ rozvodu, prisnil sa Jozefovi sen. Prvý z troch, v ktorých ho anjel viedol. (V druhom mu anjel povedal, aby ušli pred kráľom do Egypta, v treťom mu zasa hovoril, aby sa po smrti Herodesa vrátili do Izraela.)

Anjel mu hovorí: *Jozef, syn Dávida, neboj sa prijať Máriu, svoju ženu. Veď to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš, lebo on zachráni svoj ľud z jeho hriechov.*

Máriina verzia o tom, ako sa malý človečik dostal do jej lona, je šialená a každý, kto by tomu uveril, bude považovaný za takého istého psychopata. Ale Boh poslať posla, aby Jozefa ubezpečil, že Mária si nevymýšľa. To dieťa je naozaj z Ducha Svätého. A on sa nemá zdráhať byť mu adoptívnym otcom.

Len tak sa Ježiš stáva súčasťou rodokmeňa, ktorý zaznamenáva Matúš hneď v úvode svojho evanjelia.

Jozef čaká syna, no nie vlastným pričinením, ale Božím. Jeho panna počala. Jeho Mária je tehotná zo stvoriteľského Ducha a on má byť adoptívnym otcom. Mária si nezaslúži, aby sa s ňou rozviedol, ale zúfalo potrebuje, aby jej bol oporou a aby ju miloval. Takto vidí udalosti Vianoc Jozef. Je to jeho príbeh „Ako som sa stal otcom.“

Odpovedá Matúš

Čo to znamená? Prečo sa dejú tieto zvláštne veci? Má to nejaký význam?

Odpoveď nájdeme, keď sa pozrieme na tú najhlavnejšiu postavu Vianoc. Dieťa. Kto je toto dieťa?

Odpovedá najprv evanjelista Matúš a potom posol, ktorého poslal sám Boh.

Matúš tieto zvláštne udalosti vysvetľuje ako naplnenie toho, čo povedal starozákonný prorok Izaiáš: „*Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel, čo znamená Boh s nami.*“ (Izaiáš 7, 14)

Pomôže, keď sa na chvíľu pozrieme, čo znamenali jeho slová vtedy, v 8. storočí pred Kristom.

Ježiš, to dieťa škandálu,
je Boh – človek,
ktorý zachráni svoj ľud
z jeho hriechov.

Izrael je v tom čase obliehaný mocnou Sýriou. Na koho sa spoľahne Izraelský kráľ Acház? S kým vytvorí spojenectvo? S Bohom, alebo s Asýriou? Acház pochyboval, že by ho mohol Hospodin z tohto vysekať. V jeho mysli bola jedinou nádejou Asýria. Odmietol dôverovať Bohu a neprijal znamenie Božej oddanosti.

Napriek tomu mu Boh dáva znamenie, že ON BUDE so svojím ľudom a že ho neopustí. (Izaiáš 7, 14–16) Tým znamením bude narodenie dieťaťa, a kým to dieťa stihne dorásť, nepriatelia budú zničení. Boh bude s nimi, aby ich ochránil a zachránil. A presne to sa aj stalo. Izaiášovi sa narodil synček.

Lekcia naučená? Koniec príbehu? Už sa vždy spoľahnú na Boha? Božiu záchranu a Božiu prítomnosť nepotreboval Izrael len v 8. storočí pred Kristom, keď bojovali. Kedy nepotreboval Boží ľud, aby bol ich Boh s nimi?

Boh so svojím ľudom. To je vlastne príbeh celej Biblie. Od stvorenia až po nové stvorenie.

No a tu, v tomto zvláštnom príbehu panenského počatia sa to stáva tak skutočné, ako ešte doteraz nikdy. Boh bude žiť so svojím ľudom. To je veľká téma tohto evanjelia. Boh sa sťahuje k človeku na tridsať rokov. Ale nie len. Pre Matúša je toto obrovská vec. Veď čo sú posledné slová jeho knihy? ... *A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta. (Mt. 28, 20)* Naveky Emanuel. Naveky so svojím ľudom. Ale žasni nad tým, ako škandalózne prišiel. Obdiv a vďaka je nanajvýš vhodná reakcia. Pripomínať si Vianoce je pripomínať si Ježiša a to, čo prišiel spraviť. V tom brušku prichádza sám Boh, aby bol so svojím ľudom. Nie je to úžasné?

To je Matúšovo vysvetlenie panenského počatia.

Vysvetľuje Posol Boží

Ale je tu ešte posol od samého Boha, ktorý prináša vysvetlenie:

Anjel hovorí Jozefovi, že má dať synovi meno Ježiš, lebo on zachráni svoj ľud z jeho hriechov.

Ježiš bolo veľmi populárne židovské meno. Údajne šieste najpopulárnejšie.¹ Po hebrejsky by to bolo Jozua, čo znamená „Hospodin zachraňuje“. Ježišove meno je teda odkazom na to, čo Boh robil, keď Jozua viedol Izrael do zaslúbenej zeme a ako ho znova a znova zachraňoval. Dať meno Ježiš svojmu synovi bolo vyjadrením očakávania, že Hospodin znovu zachráni svoj ľud od všetkých nepriateľov.

Dieťa Ježiš má byť odpoveďou na toto očakávanie a Matúš vo svojom evanjeliu sa k významu jeho mena opakovane vracia – Ježiš je ten, ktorý má moc odpúšťať hriechy (Mat 9, 2–6). Pri tom, ako naposledy večeria so svojimi učeníkmi, čítame: ...*vzal kalich, podakoval a dal im ho so slovami: Pite z neho všetci! Lebo toto je moja krv zmluvy, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov.* (Mat.1, 26, 27, 28)

Dieťa škandálu je Boh

Ježiš, to dieťa škandálu, je Boh – človek, ktorý zachráni svoj ľud z jeho hriechov. On naplní sľub svojho mena tým, že zachráni Boží ľud z jeho hriechov vďaka svojej smrti na kríži.

Ako človek sa stáva naším zástupcom, nás hriešnych ľudí. Človek za človeka.

Ako bezhriešny Boh, jeho smrť má nekonečnú hodnotu, a preto je dostačujúca zachrániť každého. Aj teba.

Jeho panenský príchod je nutný k tomu, aby sa táto záchrana mohla začať.

Anjel teda vysvetľuje zvláštne udalosti Vianoc ako spôsob, ako dostať toho jediného vhodného záchrancu na svet.

A on prišiel. Prišiel zvláštne. Prišiel zázračne. Prišiel tak, ako nikdy predtým. Prišiel osobne. Prišiel, aby bol so svojím ľudom. Prišiel, aby svoj ľud zachránil. ■

1- Richard Bauckham, Jesus and the Eyewitnesses: The Gospels as Eyewitness Testimony

Foto: L: BECHNÝ

DOBRÁ SPRÁVA O DESIVEJ BOŽEJ SVÄTOSTI

JÁN VERČIMÁK
(Vikár CB v Leviciach)

Napriek tomu, že čítam málo kníh, je tu jedna kniha, ktorá ma ovplyvnila asi najviac. Napísal ju dnes už staručký J. I. Packer a má názov „Poznanie Boha“. Pred niekoľkými mesiacmi som natrafil na interview, v ktorom Packer odpovedal na otázku, ktoré knihy ho najviac ovplyvnili. Medzi ani nie desiatkou kníh spomenul aj knihu „Božia svätosť“ od J. C. Ryle. Packer ju vybral preto, lebo práve táto kniha mu pomohla v jeho osobnej svätosti a v zápase s hriechom, a to nielen v mladosti. Zarážajúce je, že túto svoju skúsenosť s oslobodzujúcou Božou svätosťou zdieľa s ďalšími osobnosťami nášho protestantského neba. Vtedy mi to došlo. Buď im všetkým šibe a Božia svätosť nemôže mať okrem strachu žiadny dopad na môj vzťah s Bohom, alebo som až do dnešného dňa nepochopil niečo dôležité na Božej svätosti. Ukazuje sa, že to druhé je pravdou. V nasledujúcich riadkoch by som sa preto s vami chcel podeliť o niekoľko povzbudivých skutočností, ktoré vyplývajú z faktu, že náš Boh je svätý a aj mne osobne pomáhajú v zápase o osobnú svätosť.

R. C. Sproul v jednej zo svojich prednášok hovorí, že mnohí ľudia si Božiu svätosť spájajú s predstavou dokonalkej čistoty a bezhriechosti. Toto všetko je pravda, ale Božia svätosť je najmä o tom, že Boh je iný, oddelený od všetkého stvorenstva. Jeho inakosť od všetkého a všetkých ostatných ho v podstate definuje. Povedať, že Boh je svätý v podstate znamená hovoriť, že Boh je Boh. Stretnúť takéhoto svätého Boha znamená zažiť dokonalý xenofóbny zážitok. Prečo? V Bohu stretávame mimozemšťana – absolútneho cudzinca, ktorého nevieme k ničomu pripodobniť, nevieme ho zadeliť do žiadnej z ľudských kategórií. Dokonalo desivé stretnutie „Tretieho druhu“. Podobnú skúsenosť opisuje Izaiáš. Vo svojom videní sa ocitol priamo pred Božím trónom, kde zažil Božiu svätosť z prvej ruky. Jeho reakcia? „Beda mi, som stratený, lebo som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďom s nečistými perami a moje oči uvideli

kráľa, Hospodina zástupov.“ (Iz 6, 5) V podobnom duchu sa odohráva aj skúsenosť učeníkov s Ježišovou svätosťou – inakosťou. Pri jednej plavbe po Galilejskom jazere sa strhla búrka, ktorá k smrti vydesila skúsených rybárov. Po výčitkách zo strany učeníkov sa Ježiš konečne postaví a svojím hlasom búrku utíši. Reakcia učeníkov? „Prenikol ich veľký strach a jeden druhému hovorili: Ktože je to, že ho počúva vietor i more?“ (Mk 4, 41). Učeníci očividne nevedia, do akej kategórie majú Ježiša zaradiť. Nikto predsa nezakazuje počasiu. Podobne aj Izaiáš. Je mu jasné, že stojí pred Bohom, ktorý je svojou svätosťou iný ako všetko, s čím sa stretol na zemi. V oboch prípadoch je táto skúsenosť desivou skúsenosťou.

Čo je na Božej svätosti také desivé a v mnohom odpudzujúce? Jonathan Edwards vo svojej kázni s titulom „Človek, prirodzený Boží nepriateľ“ podáva štyri dôvody, prečo je to tak.

Boh je svätý

O tom, že Božia inakosť a svätosť nám naháňa strach, sme už hovorili. Naša xenofóbia pramení z toho, že Božia svätosť nám pripomína našu nedokonalosť v kontraste s Božou dokonalosťou. Božia svätosť nám odhaľuje Božiu večnosť v porovnaní s našou dočasnou. Božia svätosť na nás kričí svojou dokonalou spravodlivosťou v kontraste s našou beznádejnou hriechosťou. Nikto z nás nie je rád, keď mu Božia svätosť neustále pripomína toto všetko.

Boh je všemocný

Človek je od nepamäti tvorom, ktorý sa rád chváli svojou sebestačnosťou a všetkým, čo dokáže. Nie je to tak dávno, keď nám svet okolo nás povedal, že Boh je mŕtvy, pretože sila nášho intelektu a jeho výsledky už nepotrebujú Boha. Človek je konečne sám sebe pánom. Práve do tohto entuziazmu z nájdenej slobody vstupuje svätý Boh, ktorý tvrdí, že iba jeho moc nemá hranice a iba jeho autorita je absolútna. Inak povedané – iba Boh je ten, kto má všetko v rukách, a len on má posledné slovo. Netreba sa preto čudovať, že aj všemocný Boh sa človeku protiví.

Boh je vševediaci a všadeprítomný

Jeden z nepriamych dôsledkov osvietenstva je to, že ľudia si myslia, že nie je nič, čo by nevedeli alebo čomu by nerozumeli. Tí pokornejší si myslia, že nie je nič, čo by nemohli svojím intelektom prebádať. Vševediaci Boh im však hovorí, že iba on je ten, ktorý rozumie všetkému. Netreba zabúdať ani na to, že ľudia sú schopní robiť niektoré veci len preto, lebo si myslia, že sa to nemusí nikto nikdy dozvedieť. Predstava, že by existoval Boh, ktorému nie je nič skryté a vždy sa všetkým pozerá na prsty, nie je príjemná predstava. Preto ani vševediaci Boh často nemá priestor vo svetonázore ľudí.

Boh je nemenný

Možno sa pýtate, čo je desivé na Božej nemennosti alebo prečo by Božia nemennosť mala byť dôvodom odmietania Boha. Je to preto, lebo Božia nemennosť berie ľuďom poslednú nádej, že Boh môže byť niekedy aj iný. Každý z nás asi mal učiteľa, ktorý svojou prísnosťou a spôsobmi naháňal strach. Dalo sa to vydržať len kvôli tomu, že sme mali nádej, že niekedy si niečo nevšimne, alebo dokonca ochorie a príde ho zastupovať niekto iný. No v Božom prípade s touto možnosťou nemôžeme počítať, a to je neznesiteľné. Boh nikdy neprestane byť svätý, všemocný, všadeprítomný a vševediaci, pretože vo všetkých týchto vlastnostiach je nemenný.

Ako je potom možné, že ľudia ako sv. Augustín, Spurgeon či Piper majú v takomto Bohu záľubu? Prečo ho nazývajú svojou radosťou, skalou či dokonca svojím miláčikom?

Odpoveďou môže byť skúsenosť učeníkov s Ježišovou svätosťou. Všetko zapísal Matúš v 17. kapitole v udalosti známej ako „*Ježišova premenenie na hore*“. Matúš opisuje, že Ježišova tvár sa zaskvela ako slnko a rúcho mal zbielené ako svetlo. Na rozdiel od

Mojžišovej skúsenosti z hory Sinaj, učeníci nezazreli len chrbát Boha, ale pozerali na priamy zdroj jeho slávy, ktorým bol Ježiš. Boli v takom pomykove, že chceli postaviť stany pre každého zo zúčastnených (Mojžiš, Eliáš a Ježiš). To však nebolo všetko. Z neba ešte zaznel hlas: „*Toto je môj milovaný syn, ktorého som si obľúbil. Jeho počúvajte*“. A čo reakcia učeníkov? „*Keď to učeníci počuli, padli na tvár a veľmi sa báli*.“ Na podobné reakcie očitých svedkov Božej svätosti a slávy sme si už zvykli. No aj tento príbeh prináša zaujímavé rozuzlenie. „*Ježiš však prišiel, dotkol sa ich a povedal: Vstaňte a nebojte sa!*“. Ježiš, ktorý sa im práve odhalil vo svojej skutočnej podobe Božej slávy a svätosti, teraz stojí pri nich, kladie ruku na ich plec a vraví – nebojte sa. Ježiš prináša nový rozmer do nášho vnímania Božej svätosti. Okrem bázeň vzbudzujúcej svätosti nám ponúka svätosť, v ktorej môžeme nájsť upokojenie, uistenie, dokonca potešenie. Ako je to možné? Prestal byť Boh svätým Bohom? Určite nie! V Ježišovi sa Božia svätosť zjavila tak, že sa v nej môžeme v bázni kochať. Ako?

Boh je stále svätý

V Ježišovi z Nazareta prišiel Boží Syn, ktorý ako jediný žil dokonale oddelený život od hriechu. Len vďaka tomu mohol priniesť obeť za naše hriechy a nie za svoje. To však nie je všetko. Jeho dokonalá, svätá spravodlivosť sa v Ježišovi stáva našou spravodlivosťou. Keď sa Boh pozerá na nás cez Ježiša, vidí Ježišovú spravodlivosť. Preto môže platiť, že niet odsúdenia pre tých, ktorí sú v Kristu Ježišovi, našom Pánovi. V takejto forme Božej svätosti sa môže kresťan kochať hádam navždy.

Boh je stále všemocný

V Ježišovi Boh svoju neobmedzenú autoritu a moc využil na to, aby porazil hriech a jeho dôsledky v našom živote. Smrť a hriech už nad nami nepanuje. Takúto Božiu všemohúcnosť môžeme len ospevovať.

Boh je stále vševediaci

Netreba hádam zdôrazňovať, ako je pre kresťana upokojujúce vedieť, že Ježiš zomrel za všetky jeho hriechy. Minulé a aj budúce. Ani na jeden nezabudol. Navyše vševediaci Boh Otec vedie svoje deti múdro a bezpečne až do posledného dňa.

Boh je stále nemenný

Niet väčšieho uistenia pre kresťana, než vedomie toho, že môže absolútne dôverovať Božím sľubom o spase pre všetkých, čo dôverujú Kristovi. Dokonalosť Ježišovej obety na kríži je natoľko nemenná, že ju žiadne naše citové alebo morálne výkyvy nemôžu ovplyvniť. Božia spása v Ježišovi Kristovi je jediná vec, ktorá je v tomto svete garantovaná a navždy takou ostane.

V Ježišovi sa tak bázeň vzbudzujúca Božia svätosť stáva tiež neuveriteľne sladkou a upokojujúcou svätosťou, ktorá si zaslúhuje náš obdiv a neprestajnú chválu. V Ježišovi sa svätý Boh stal našim Otcom.

LEGO PRE AFRIKU

JAROSLAV TOMAŠOVSKÝ
(Autor je riaditeľom Wycliffe Slovakia.)

LEGO je jednoduchá skladačka, z ktorej sa dajú poskladať aj tie najzložitejšie konštrukcie. Pre mnohé deti na Slovensku sa stala samozrejmosťou. V roku 2014 sme pripravovali prvú návštevu Paula Machiru z Kene na Slovensku. Riešili sme mnoho detailov, keď sa ma medzi rečou Paul opýtal, či sa dá na Slovensku zohnať LEGO a či je to veľmi drahé. Samozrejme, spýtal som sa, na čo by ho potreboval. Paul pracuje v BTL Keňa (Wycliffe Keňa) v oblasti budovania strategických partnerských vzťahov, no vo voľnom čase pracuje s deťmi v nedeľnej besiedke ako ordinovaný kazateľ. LEGO chcel použiť na niečo podobné, ako nám dobre známy LEGO Projekt.

Vtedy sa zrodila myšlienka urobiť zbierku LEGO počas Paulových prezentácií na Slovensku. Netušili sme, akú to bude mať odozvu u našich ľudí.

Priznám sa, Slováci nás milo prekvapili. Vybierali sme dva veľké kufre plné stavebníc LEGO a iných podobných skladačiek. Bolo toho viac, ako sme čakali, viac ako Paul zamýšľal použiť pre svoj plán a viac, ako sa dalo na jedenkrát odviezť do Kene. Bol to pre nás nesmierny zážitok vidieť malé deti, ako prinášajú svoje stavebnice, aby sa podelili s deťmi z Afriky, alebo vidieť osobnosti, ako napríklad hokejistu Michala Handzuša, ktorý podobne ako mnohí iní, daroval novičké nepoužitú stavebnice. Je to príjemná starosť, keď môžeme obdarovať viacerých, než sme plánovali. Keď sme uvažovali, kam poslať vyzbierané hračky, zhodli sme sa, že kresťanská škola v komunite Omba je tou správnou voľbou.

Pri plánovaní našej návštevy v Keni v septembri 2015 sme však netušili, že budeme mať privilégium odovzdať zbierku LEGO deťom v Ombe osobne. Ide totiž o oblasť, ktorá je nestabilná a občas i nebezpečná – aj preto sme nútení používať pseudonym Omba namiesto skutočného názvu tejto komunity. Pán Boh nám však zvláštnym spôsobom otvoril dvere a my sme na dva dni mohli zavítať do tejto suchom skúšanej oblasti.

Keď deti uvideli blížiac sa auto, nadšene nás pribehli vítať. To ešte netušili, že z auta vystúpia 4 belo-

si. Z ich výrazov tváre bolo jasné, že mnoho belochov vo svojom živote nevideli. Keď však videli, že im z našej strany žiadne nebezpečenstvo nehrozí, osmeltli sa a začali si s nami podávať ruky. Počas dňa sme mali možnosť vidieť, ako sa učia, ako sa hrajú, ako si vážia každé sústo jedla, ktoré dostanú. Keď sme im začali rozdávať po triedach LEGO, najprv nevedeli, čo s tým. Niektoré začali skladačky ochutnávať. Keď sme im však ukázali, ako sa dajú jednotlivé diely skladať a čo sa z nich dá postaviť, pustili sa nadšene do skladania. Niektorých to až tak zaujalo, že sa im nechcelo ani odísť domov, a to aj napriek tomu, že v ten deň neobedovali. Väčšina detí pochádza z veľmi chudobných rodín a tak je často obed v škole jediným jedlom, ktoré počas dňa dostanú. No škola zápasí s nedostatkom financií, preto sa stáva, že ani na ten jeden obed nezvýšia peniaze. Jediné, čo deti v ten deň v škole dostali, bolo za hrst pukancov, ktoré sme na poslednú chvíľu pred odchodom z Nairobi kúpili.

Aj zajtra je deň

Mimoriadnym zážitkom bola pre nás i popoludňajšia návšteva miestnej komunity, kde sa 99,9% ľudí hlási k inému náboženstvu. Napriek tomu si komunita veľmi cení službu našich kresťanských pracovníkov a náčelník vo svojom príhovore skonštatoval, že druháci či tretiaci v našej škole sú vedomostne na úrovni štvrtákov či piatakov na štátnych školách. Počas

návštevy sme mali možnosť počuť i vidieť, s čím táto komunita zápasí. Chýba tu akákoľvek infraštruktúra, no ešte páľčivejším problémom je nedostatok vody a jedla. Naša škola je jediným svetlým bodom, ktorý dáva týmto ľuďom akú-takú nádej na lepšiu budúcnosť pre ich deti. Na záver návštevy ma vyzvali, aby som sa modlil za ich komunitu, čo som rád urobil.

Keď sme sa vrátili do školy, našli sme tam viacero detí, ktoré prišli naspäť, aby sa mohli pohrať s LEGOm. Skladali a skladali, až sa zvečrilo. Učitelia ich museli doslova „vyhodiť“ zo školy so slovami: „Aj zajtra je deň.“ To však už bol deň nášho odchodu, a tak zvyšok príbehu máme len z počutia. Keďže v čase našej návštevy Kene v krajine prebiehal štrajk učiteľov, štátne školy boli zatvorené. Staršie deti z komunity Omba, ktoré chodia do štátnych škôl, preto zostali doma. Keď sa od svojich mladších súrodencov či kamarátov dozvedeli, že sme do školy doniesli LEGO, rozhodli sa v ten deň pridať k deťom z našej školy. Tak sa stalo, že namiesto 150 žiakov ich prišlo do školy 300. Mnohé z nich by najradšej začali chodiť do „našej“ školy, ale kapacita a počet učiteľov to momentálne nedovoľujú.

Nikomu to nehovor

Po návrate do Nairobi sme trochu vyspovedali nášho sprievodcu Petra a od neho sme sa dozvedeli, že táto škola je viac ako len svetlým bodom a nádejou na lepšiu budúcnosť pre deti z Omby. Táto škola je už teraz zdrojom Svetla. Peter sa s nami podelil o nedávny zážitok. Navštívila ho mamička jedného zo žiakov školy. Spýtala sa ho, čím to je, že je k jej ľuďom taký milý a vľúdny a to i napriek tomu, že títo ľudia k nemu neboli vždy veľmi prívetiví. Peter jej povedal, že sa tejto láske učí od Boha, ktorý tak miloval ľudí, že dal svojho Syna, aby im svojou smrťou a vzkriesením vybojoval záchranu. Nato sa ho žena opýtala:

„Kde by som sa o tvom Bohu mohla dozvedieť viac?“

„V Biblii,“ – znela Petrova odpoveď. Na to sa jej spýtal: „Vieš čítať po swahilsky?“ (Preklad Biblie do jazyka Omba totiž ešte len prebieha – pozn. autora)

„Tak trochu – zohnal by si mi swahilskú Bibliu? Ale prosím ťa, nikomu to nehovor, hlavne nie môjmu manželovi. My sme iného náboženstva.“ Tak sa stalo, že táto žena začala čítať Bibliu počas krátkych návštev školy, keď prišla po vyučovaní po syna. Po niekoľkých týždňoch sa stalo, že jej syn neprišiel do školy. Keď sa neobjavil niekoľko dní, Peter aj s chlapcovým učiteľom sa rozhodli rodinu navštíviť. Zistili, že ich syn je vážne chorý. Chlapcovi nepomohla ani návšteva miestneho šamana a jeho rodičia boli zúfalí. Prosili Petra o pomoc a ten nezostal nič dlhý svojmu menu. Povedal:

„Nie sme lekári, ale poznáme Boha, ktorý má moc vyliečiť každú chorobu. Môžeme Jeho poprosiť v modlitbe o pomoc. Chcete, aby sme sa modlili?“

„Áno,“ – znela odpoveď rodičov.

Tak sa Peter i chlapcov učiteľ modlili a prosili Pána Boha o uzdravenie pre toto dieťa a On sa k ich modlitbe priznal. Chlapec prišiel na druhý deň do školy zdravý. Asi o týždeň neskôr prišiel do školy aj jeho otec. Vyhľadal Petra a povedal mu:

„Nič podobné som v živote nezažil. Tvoj Boh má úžasnú moc. Ako by som sa mohol viacej dozvedieť o tvom Bohu?“

„Z Biblie,“ – znela Petrova odpoveď. „Vieš čítať po swahilsky?“

„Tak trochu – zohnal by si mi swahilskú Bibliu? Ale prosím ťa, nikomu to nehovor, hlavne nie mojej žene. Vieš, my sme iného náboženstva.“

Modlite sa spolu s nami za týchto manželov i za celú túto komunitu, aby mohli spoznať Boha, ktorý ich miluje rovnako ako nás; aby preklad Biblie do jazyka Omba mohol napredovať a aby sa škola, ktorú sme navštívili, mohla rozrastať a prinášať viac svetla do životov týchto ľudí. Ak by ste chceli pomôcť aj inak ako modlitbami, dajte nám vedieť. Kontakt na nás vám dajú v redakcii alebo ho nájdete na www.wycliffe.sk

ZO SVETA

Zo zahraničných zdrojov vybrali a preložili LUCIA a JOSÉ CALVO AQUILAR.

Operation Mobilization, jedna z najväčších misijných organizácií na svete, musí prepustiť 66 pracovníkov z ich britskej pobočky po tom, ako britská vláda a oddelenie víz a imigrácie vykonali inšpekciu právnych požiadaviek, čo sa týka pracovníkov a dobrovoľníkov mimo EÚ. Títo pracovníci musia do 2 mesiacov opustiť krajinu a organizácia prišla o povolenie na zamestnanie mimo-európskych pracovníkov v ich pobočke. Riaditeľ OM sa vyjadril, že právne požiadavky ohľadom víz sa v poslednej dobe veľmi sprísnila a nie sú jedinou organizáciou, čo s nimi nedokázala udržať krok.

Raju Pariyar, slávny nepálsky spevák, sedel počas svojho letu do Indie vedľa jedného nepálskeho kazateľa, ktorý mu počas cesty porozprával svoj príbeh spasenia a ďalej sa za neho modlil s predstavou toho, aký veľký dosah by malo obrátenie takej hviezdy v hinduistickej krajine, kde je len 1,4% obyvateľov kresťania. Šesť týždňov po tomto lete spevák aj so svojou rodinou urobili rozhodnutie nasledovať Krista a cestovali do zboru tohto pastora, aby to v ňom verejne prehlásili.

Stephen Colbert, známy americký komik s vlastnou talkshow, ktorý viackrát verejne vyznal svoju katolícku vieru, podporil prijatie utečencov. Vo svojom pravidelnom monológu povedal: „Ak chceš vedieť, či je niekto kresťan, požiadaj ho, aby doplnil túto vetu: *Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a...*, a ak nehovorí: *„prichýlil ste ma,*“ tak sú buď teroristi – alebo kandidujú na prezidenta.” Viacerí guvernéri v USA totiž odmietli prijímanie sýrskych utečencov.

Teroristické útoky v Paríži, kde zahynulo vyše 130 ľudí a niekoľko ďalších stoviek bolo zrane-

MRAVNÉ ZLYHANIE V CIRKVI

PAVOL BOMBA

(Kazateľ Cirkvi bratskej v Kalinove)

Posudzovanie mravných priestupkov a káznenie tých, čo sa ich dopúšťajú, bolo a vždy bude v cirkevnom prostredí chýlostivou záležitosťou. Jednak kvôli samotnému faktu zlyhania veriaceho človeka, no aj pre následky, ktoré sa v tomto zlyhaní stretávajú. Ide najčastejšie o hriech a ako vieme, hriech narušuje vzťahy a negatívne pôsobí na ľudské vnímanie.

NORMÁLNE A NETRADIČNÉ ZLYHANIA

Ak sa na mravné zlyhania v cirkvi pozrieme z hľadiska duchovnej zrelosti, vyvstane požiadavka rozlišovať negatívne javy v živote a správaní sa veriaceho a preverovať, či ich vnímame primerane.

Aj bez zaujatosti nemožno nazvať inak než morbidnými prípady trvalej duchovnej zaostalosti s masívnymi prejavmi, napríklad, škodoradosti, boja o postavenie a vplyv, zastrešovania sa duchovnými vodcami, bezohľadného presadzovania vlastných záujmov, stupídneho ohovárania, pripútanosti k materiálno-finančným predmetom, ap. Vrcholným prípadom je systematické marenie duchovného života a rozvoja, najmä ignoranciou Božích požiadaviek na seba a spoločenstvo, rozkladom vzájomných vzťahov, atakovaním rozhodujúcich pozitív. Ak si niekto napriek tomu dokáže svojou prefíkanosťou – podobne ako nespravodlivý hospodár v biblickom podobenstve – zabezpečiť reputáciu v cirkvi, môže veľa pokaziť a veľmi ublížiť. Je podivuhodné, že tieto negatíva sa pre nás stávajú všednými, pred niektorými si dokonca permanentne zakrývame oči.

Existujú však aj negatívne fenomény iných druhov, napr. používanie toxických látok, odchod z cirkvi, narušené vzťahy, nevydarené manželstvo, manželský rozvod, pocitovanie životnej prázdnoty, nezvládnutie pracovného zaťaženia, zlyhanie plánov a predsavzatí, samotárstvo, nekonformné usporiadanie života. Tieto a im podobné javy, na rozdiel od predchádzajúcich, v domácom prostredí nadobúdajú punc jasných nežiadúcností, teda nepísaných, ale zato spoľahlivých znakov duchovnej nekvalifikovanosti človeka. Tým sami podnecujú otázku, či sú nimi naozaj. Odpoveď nie je jednoduchá – závisí predovšetkým od toho, či sa konkrétne negatíva týkajú nás alebo druhých, či sú kardinálne alebo epizodické, vypuklé alebo zastreté, dlhodobo vleklé alebo sporadické. Je však isté, že sú netradičné a preto sú v cirkvi prevažne netolerované.

HRIEŠNICI A SKRACHOVANCI BIBLICKÉHO SVETA

Skúsme sa niekedy bez naučenej predlohy uvažovania zamyslieť nad životnými príbehmi niektorých vybraných biblických postáv a cítiť sa do nich.

Prvou je prostitútka **Rachab** z Jericha. Jej „remeslo“ dáva tušiť zbabraný život, bez nádeje na zmenu, len s trpkým znášaním údelu. To automaticky vyvoláva predstavu o žienke aj nižšej psychickej kategórie. Svedectvo Novej zmluvy o nej nás však šokuje, vyvádza z miery. Výpoveď, že „vierou nezahynula“ (Žd 11, 31) sa zjavne nevzťahuje len na jej fyzickú záchranu pri ničení Jericha. Jakub potvrdzuje pravosť jej viery tým, že mala odraz v relevantných činoch a že bola svojimi „skutkami ospravedlnená“ (Jk 2, 25). Táto komplexnosť pohľadov osvedčuje jej plnú spásnu kvalifikáciu: v rozhodujúcej chvíli poznala Izraelovho Boha ako jediného pravého (Jz 2, 9–11) a – použijúc klamstvo (!) – konala v súlade s jeho zámermi.

Ďalšou postavou je **Samárska žena** (Jn 4, 1–42). Jej šesť nezákonných vzťahov s mužmi predstavuje takisto obraz hlboko mravne padlého a duševne zbedačeného človeka. A predsa v tejto žene pod nánosmi kričiacej biedy bolo ukryté jadro zdravej osobnosti s príkladnou duchovnou citlivosťou, o čom svedčí túžba po pravom uctievaní Boha a viera, že je Jakobovým potomkom a patrí k Božiemu ľudu (nevie sa s istotou, či bola polo-pohankou pokrvne, alebo len kultúrne). Aká odvaha! No táto zameranosť odhaľuje ťažký životný zápas a túžbu po vnútornom naplnení, čo sú znaky duševnej vyspelosti a vhodných predpokladov pre Božiu prácu pri človekovi. Jej jednoduchá, ale o to účinnejšia evanjelizácia Samárie hovorí za všetko.

Ďalej si zoberme egyptskú slúžku Hagar, ktorá hrubým nepochopením v evanjelikálnych výkladoch býva iba okrajovou postavou príbehu, zatieneným „hlavnými“ postavami – Abrahámom a Sárrou (Gn 16). Po tom, čo ju títo duchovní prominenti zneužili na riešenie problému vlastnej bezdetnosti a ohrozenia rodu, stáva sa vyhnancom. Jej vzácna, biblistami ignorovaná osobnosť, dozrieva v nelútočných podmienkach púšte, kde tehotná, zneuctená najpodlejšším (hoci odobreným) spôsobom, bez pomoci a ochrany, tvárou tvár blížiacej sa smrti prežíva najťažšie chvíle svojho života. A práve v tomto ľudsky privodenom krachu a úmornom duševnom trápení poznáva Boha ako toho, ktorý ju *vidí* (13), *počuje* (11), otvára jej oči pre svoju lásku, milosrdenstvo a súcit. Navyše jej syn a jeho pokolenie dostanú Božie požehnanie (Gn 17, 20). Kto je teda Hagar? Bočným objektom, po ktorého chrbte dáme

exegeticky stúpať kňaznú a veľikána viery? Alebo vzorom neobvyčajnej duchovnej citlivosti a osobou, ktorá si zaslúži našu pozornosť a úctu?

Poslednou postavou, o ktorej sa zmienim, je **Samson**. Ako *nazerej* – oddelenej pre špeciálne Božie úlohy – prežil život, ktorý podľa kresťanskomorálnych šablón tomu vonkoncom nezodpovedal. Je zarážajúce, koľko aj dlhoročných cirkevníkov ho vníma „besiedkarsky“ naivne ako svojvoľného, nekontrolovaného siláka, ktorému svaly a neviazané vzťahy so ženami kompenzovali to, čo nemal v hlave. S obľubou sa poukazuje na jeho tvrdohlavú protizákonnú ženu, no opomína sa dôraz, ktorý stojí aj proti logickému nesúhlasu jeho rodičov: že bola súčasťou Božieho plánu (Sd 14, 4). Na druhej strane, keď je Samson vykresľovaný ako prostriedok Božieho trestu nad Filištínmi, zastierajú sa jeho hlboko osobné dôvody pre bojové výpady. Najprv ten, že bola zneuctená jeho manželka. Keď oprávnene pomstil túto krivdu, Filištíni ju na oplátku upálili aj s jej otcom. To ho vyburcovalo k ešte intenzívnemu boju voči nim a spôsobilo psychotraumu so vzťahovo-partnerským komplexom. V neposlednom rade sa zabúda na to, že nakoniec „*Hospodin odstúpil od neho*“ nie kvôli neusporiadanému životu, ale preto, že prezradil tajomstvo svojho poslania a sily.

Keď prestaneme byť otrokmi „predpisových“ charakteristík biblických postáv a budeme si v Samsonovom príbehu, rovnako ako aj v predchádzajúcich, viac všimáť vzťah Božieho riadenia a ľudského ovplyvňovania vývoja, začneme v postupne sa zauzľujúcich a kryštalizujúcich dejoch zreteľnejšie vidieť Samsonove úžasné vlastnosti: statočnosť, cit pre spravodlivosť, silnú túžbu milovať a byť milovaný, lkanie srdca po životnom naplnení. Prestane sa nám javiť len ako zúrivý a zhýralý bojovník a začneme ho vnímať ako vzácneho Božieho muža, ktorý v ťažkom dejinnom období a situáciách špecifickým spôsobom, no predsa s Božím zehnaním a pod pôsobením jeho Ducha, dvadsať rokov spravoval Izrael.

NEHÁDŽEME KAMEŇOM?

Súčasnosť, zdá sa, prináša nárast mravných zlyhaní v cirkvi, nevynímajúc tých, ktoré považujeme za „ťažký kaliber“. A možno ani nenarastajú, len sa zanietenejšie registrujú a informačne rozširujú. V tieni odhalených prípadov zostávajú tí, ktorí navonok vážne nezlyhávajú, no dôsledky potláčaných problémov si nesú po celý svoj život.

Oficiálne je v domácom cirkevnom prostredí postoj k priestupníkovi taký, že by sa doňho nemalo „hádzat kameňom“, ale mal by byť výchovne potrestaný a jeho hriech by sa nemal zakrývať. Problém je v tom, že každý postoj je určený nielen svojou prejavovanou, ale najmä vnútornou stránkou a v danom ohľade mám o zmienenom postoji silné pochybnosti. Jeho vnútorná nejednoznačnosť sa potvrdzuje v nejasnosti a nezodpovedaní niektorých otázok. Napríklad: Rozlišujeme medzi káznením hriešnika a pravým zadostučinením za jeho hriech? Nie je to často tak, že s disciplinárnym úkonom prichádza aj hrejivý pocit zadostučinenia? Čo je pravým zadostučinením za hriech: cirkevný trest, alebo muky skrúšeného srdca hriešnika, ktorého usvedčil Boží Duch?

A propos: Nevieme o tom, že by, napríklad, biblický Dávid po svojich pikantných hriechoch smilstva a vraždy musel nejaký čas, obrazne povedané, „pracovať v kotolni“, nieto že by bol definitívne degradovaný. Bolestný proces pokánia a oslobodzujúce vyznanie hriechov stačili na to, aby mu Boh hneď potvrdil kráľovský a učiteľský úrad, aby čím skôr opäť mohol „*vyučovať priestupníkov zákona a viesť ich k obráteniu*“ (Ž 51, 15). Ako taký, ktorý pozná pravú, nie instantnú chuť hriechu z vákuového života. Neunikol však Božiemu trestu.

Ťažké mravné zlyhanie a následný „zabezpečený“ sociálno-pracovný krach veriaceho sú najvdačnejšími predmetmi duchovnej škodoradosti v cirkvi. Tento fakt nemôžu oslabiť reči o zámeroch posvätenia, lásky a výchovy v káznení hriešnika. Hádzanie kameňmi tak môže pokračovať práve demonštračným nehádzaním. Pre *skrachovaného hriešnika* zostáva v danej situácii oporou naozaj len milujúci Boh, ktorý mu osobitným spôsobom preukazuje náklonnosť. Spôsobom, ktorý nikdy nepozná „ľahko“ zlyhajúci kresťan. ■

ných, alebo v Bejrúte, kde zomrelo asi 40 ľudí, vyvolali reakcie z celého sveta. Kresťanskí vodcovia a osobnosti ako Ann Voskamp, Eugene Cho, Shane Claiborne alebo Francis Chan volajú po zmieriení a pokoji a vyzvali kresťanov k láske k nepriateľom aj v ťažkých časoch.

V posledných mesiacoch sa v celosvetovo známej sieti kaviarní **Starbucks** rozhodli odstrániť všetky kresťanské a vianočné motívy z pohárov, vrátane želania „Veselé Vianoce.“ Toto rozhodnutie vyvolalo hnev a pohoršenie mnohých kresťanov na celom svete, ktorí tento krok vidia ako útok na ich náboženskú slobodu, hoci ide o rozhodnutie súkromnej spoločnosti.

Známy kanadský spevák **Justin Bieber** pred niekoľkými mesiacmi verejne prezentoval svoje obrátenie sa ku kresťanskej viere. Počas svojho koncertu v Los Angeles prerušil svoje vystúpenie, zavolať svojho pastora na pódium a spolu sa začali rozprávať pred tisíckami ľudí v publiku o viere a o tom, ako Ježiš zmenil jeho život. L. A. Times: „Bieber si sadol k stolu so Smithom a viacmenej kázal.“

Black Friday je už celosvetová záležitosť, ktorou sa „oficiálne“ začína vianočné obdobie nákupov a ktorá povzbudzuje ľudí ku konzumizmu prostredníctvom veľkých zľiav. Na druhej strane, evanjelikálne cirkvi v Španielsku konali počas toho istého víkendu (27.-29. novembra) akciu „Veľká zbierka“, na ktorej zbierali rôzne trvanlivé potraviny pre tých, čo to najviac potrebujú. Cieľom bolo vyzbierať viac ako minulý rok, keď sa nazbieralo 21 miliónov kilogramov trvanlivých potravín.

Americká organizácia **New Life** (Nový život) robila výskum potravín v USA. Výsledky boli šokujúce. Z 1 000 žien, ktoré sa na prieskume zúčastnili, sa až 2/3 považovali za obrátené kresťanky, ktoré v čase potrátu pravidelne chodili do kostola. Z nich sa asi 50% priznalo, že v ich zbore nikto o potraste nevedel. ■

Levický triatlonista: VÁŽIM SI ĽUDÍ, KTORÍ NEŽIJÚ LEN PRE SEBA

TADEÁŠ FAZEKAŠ (18) je pretekárom ŠK Atóm Levice a je známy v kategórii juniorov nielen na slovenskej, ale i medzinárodnej úrovni. Požiadali sme ho o interview a porozprávali sa s ním nielen o športe.

Triatlon je náročný šport. Ako dlho sa mu venuješ a prečo si sa rozhodol práve preň?

Aktívne sa mu venujem od mojich desiatich rokov. Najprv som ako šesťročný začal plávať a neskôr ma trénerka spolu s rodičmi prihlásili na môj prvý triatlon. Bola to taká výzva - niečo, čo ma lákalo spoľahnúť sa na vlastné fyzické sily. Preteky prebiehajú dynamicky. Začalo ma to viac a viac priťahovať a baviť. Triatlon sa považuje za jeden z najťažších športov vôbec, keďže ide o spojenie 3 športov dokopy, a to plávanie, bicykel a beh. A práve toto je na tom krásne - táto pest-

rosť, možnosť absolvovať 3 najznámejšie individuálne športy v rýchлом slede.

Máš nejaký športový alebo životný vzor? Koho?

Mojím vzorom je britský atlét Eric Lidell. Získal zlato a bronz na olympijských hrách roku 1924 v Paríži v behu na 400 metrov. Neskôr pôsobil ako misionár v Číne. On hovoril, že „...sila k behu prichádza z vnútra...“ K tomu ešte vyznával, že zdravé a rýchle nohy dostal ako dar od Boha, ktorým chce vzdvihnúť jeho veľkosť. Je mi príkladom. Oplatí sa nasledovať príklad

tohto športovca, lebo on si aj za cenu dočasného posmechu dokázal zachovať svoju vlastnú tvár. Napokon dosiahol veľké úspechy a stal sa vzorom pre mladých ľudí.

Čo je na živote športovca najkrajšie a najťažšie?

Život aktívneho športovca je veľmi pestrý a zaujímavý. Len málokedy sa nudí - lepšie povedané skoro nikdy. Každý deň je čo robiť. Vidí rôzne krajiny, spoznáva nových ľudí. Ale asi najkrajšie pre športovca je už len vôbec robiť ten daný šport, tešiť sa z pohybu, no a samozrejme - keď sa podarí úspešne zvládnuť preteky

a dôjsť do cieľa. A najťažšie? Keď trénuje, dáva do toho všetko úsilie, ako sa len dá, a niekedy je človek naozaj vyčerpaný. A potom môže prísť zranenie či iný – napríklad technický – problém. To najťažšie v tom je prijať to a ísť ďalej.

Ako si musel tomuto športu prispôbiť život? Aká je „cena“ za úspech?

Som veľmi vďačný škole, na ktorej študujem – Gymnázium sv. Vincenta –, že mi umožňuje mať individuálny študijný plán. To však neznamená, že nemusím vôbec chodiť do školy alebo učiť sa. Práve naopak. Veľmi si musím veci plánovať, aby som v štúdiu nezaostával a poctivo sa venoval tréningom, ktoré mávam dvoj- až trojfázovo, to znamená, že denne mávam 2-3 tvrdé tréningy. Tiež si musím dávať pozor na pravidelný relax, oddych a hlavne spánok. A to je niekedy ťažké, keď viem, že moji priatelia idú večer napr. pozerať film a ja s nimi nemôžem, aby som dodržiaval čas regenerácie. A musím ešte povedať, že ak je v rodine športovec, najbližšia rodina musí prispôbiť jeho športu svoj život. Tak to vidím aj u nás a som vďačný mojim rodičom, že mi v mojom športe veľmi pomáhajú.

Ktorý zo svojich doterajších úspechov si ceníš najviac? Máš ešte nejakú „métu“, ktorú chceš dosiahnuť?

Úspechov je viac, ale momentálne si najviac cením triumf na medzinárodných „Pretekoch olympijských nádejí“ v triatlone, ktoré sa

konali v kúpeľnom meste Karlove Vary v Čechách v auguste 2014. Podarilo sa mi tam zložiť juniorskú špičku pretekárov zo Slovenska, Čiech, Maďarska a Poľska. Tento rok som v polovici apríla absolvoval Európsky pohár v Mellile (Španielsko) a podarilo sa mi dostať do TOP 10, tak tomu sa tiež veľmi teším, lebo to bol pre mňa super štart do novej sezóny. V tejto se-

zóna sa chcem sústrediť hlavne na preteky v zahraničí, kde by som sa chcel prebojovať a držať stabilne medzi top 15 pretekármi v Európe. Plánujem absolvovať viacero Európskych pohárov.

Možno je príliš skoro pýtať sa v tvojom veku na životné ciele. Ale predsa len – máš predstavu o nejakej cieľovej páske (nie športovej), ktorou by si vo svojom živote chcel prebehnúť?

Som veriaci človek a verím, že Pán Boh má aj so mnou svoj plán. Ťažko mi je ešte hovoriť o svojich životných métag. Vážim si ľudí, ktorí svoj život nežijú pre seba, ale pre Boha a pre iných, a mojou túžbou je byť tiež takým. Možno mi v tom pomôže aj môj dar pohybu. Uvedomujem si, že pohybové schopnosti sú darom, ktorý som dostal. Moja snaha je práve i cez tento dar ľuďom okolo pomôcť či potešiť ich.

Čoskoro ťa čaká ukončenie školy a voľba budúceho povolania... bude to súvisieť so športom?

Plánujem ísť na technickú univerzitu. Ak mi to zdravie dovolí, triatlon by som rád robil aj ďalej.

Budem sa opäť učiť dávať dokopy štúdium i šport. Uvidím, ako sa mi v tom bude dariť...

Ako tráviš voľný čas okrem tréningov – ak vôbec nejaký máš?

Voľného času veru nemám na rozdávanie, avšak vždy sa nájde. Dôležité je správne si naplánovať svoj každodenný rozvrh. Pri dobrom plánovaní sa toho dá stihnúť nao-

zaj dosť. Najradšej trávim svoj čas s priateľmi a samozrejme s mojou najbližšou rodinou. Rád hrám florbal, ale aj iné športy. A venujem sa aj hudbe. S kamarátmi máme u nás v kostole malú kapelu. Pravidelne trávim čas s deťmi, v takom malom detskom spevokole, kde pre nich pomáham vymýšľať rôzne aktivity.

Šport hrá dôležitú rolu v tvojom živote. Čo ďalšie má pre teba hodnotu?

V ťažkom období, keď je toho veľa, ale aj v čase, keď sa mi darí mať pokoj vo svojom vnútri, je pre mňa veľmi dôležitý vzťah s Bohom. Mať pekné vzťahy v rodine, s priateľmi, cítiť podporu vo všetkom, čo robím, má pre mňa veľkú hodnotu. Veľmi túžim po tom, aby môj život bol otvorený pre potreby druhých a aby som vedel dávať i ďalej všetko dobré, čo môžem prijímať.

Tadeáš, ďakujeme za rozhovor a prajeme ti, aby sa ti darilo žiť pre hodnoty, ktoré pokladáš za dôležité – a samozrejme veľa úspechov v tvojej športovej kariére! ■

redakcia PRESSlive
fotoarchív Tadeáša Fazekaša

TOMÁŠ KOMRSKA
(Autor je vodičom trolejbusu.)

ALEX TAKÉ MALÉ VIANOCE (10. 12. 2015)

Dnes mám chuť urobiť nejaké huncútstvo – po česky: lumpárnu.

Poznáte ten stav, keď vám je dobre, máte náladu na huncútstvo a už len čakáte na vhodnú príležitosť? Ale príde dnes vôbec?

Poobedňajšia služba na 201-tke, na asi najdlhšej linke, prebieha v predvianočnom režime – veľa áut, zápchy, meškanie. Už som si zvykol, že v tlačeni, v podvečernej špičke nemá cenu sa rozčuľovať ani hnevať, pretože to nikomu nepomôže. Okolo šiestej nastúpil asi štvorročný chlapček v sprievode elegantnej dámy. Žeby zrelšia mamička? Alebo pestovaná stará mama? Drogéria mátie, preto sa osloveniu vyhýbam a pre seba som si ju pomenoval „mamobabka“.

Sadli si vpredu na prvé sedadlá a chlapček unaveným, smutným, tichým hláskom narieka:

„Prečo ideme tak pomaly? Prečo je tu toľko áut? Prečo stále blikajú červenými svetlami?“

Útrpné cestovanie. Zrejme skoro ráno cestuje v tlačeni do škôlky, teraz spať, aby zajtra mohol vyraziť znovu. Statočne to znáša. Niekedy od detí chceme, aby sa správali dospelé, a pritom nám dospelým by nezaškodilo stať sa občas deťmi – ale nie detinskými.

A je to tu – príležitosť na huncútstvo.

„Ahoj, ako sa voláš? Ja som Tomáš.“

Najskôr sa chlapček aj s „mamobabkou“ zlakli otvárania dverí na mojej kabíne, a teraz s priškrteným hlasom oznamuje: „Alex.“

„Chcel by si mi pomôcť šoférovať?“

Malé ústa pod dvomi kanadskými čučoriedkami vydýchnu: „Čo?“

V spätnom zrkadle šacujem posádku nie až takého plného salónu, či tam nie je nejaký zákono-ochranca. Vidieť také zvedavé, prekvapené, možno spýtavé pohľady, ale – hádam je vzduch čistý.

Meškanie už máme ako rýchlik z Moskvy či z Berlína a viac stojíme, ako sa hýbeme.

„Pod – neboj sa.“ Očami si pýtam povolenie od „mamobabky“ a tá – čuduj sa svete – uvážlivo súhlasí.

Postavím si chlapča vedľa seba. Jednou rukou drží volant, druhou spýtavo ukazuje na svetielka a gombíky. Posúvanie sa v zápche je už vlastne veľmi zaujímavé.

Občas v zrkadle kontrolujem cestujúcich, či sa niekto nerozhodol bonzovať na dispečing.

Keď sa tlačnica rozpustila, vrátil som Alexa sprievodkyni a zatvoril dvere.

Ale Alex zostal s nosom prilepeným na mojich sklenných dverách a súc vyškolený, radí mi.

„Ktorý mám stlačiť?“ – pýtam sa druhého pilota pri príchode do zastávky – „ten červený, alebo ten žltý gombík?“

„No predsa ten žltý – červený až keď nastúpia.“

Cesta ubehla nezvyčajne rýchlo.

„A čo mi dáš za to, že som ti pomáhal šoférovať?“

Aha ho, nestratí sa. Vie, že za prácu treba plácu.

„Vieš čo? Dám ti malý poklad. To je najdôležitejšia súčiastka, bez ktorej by trolejbus nešiel.“

Pred ich vystúpením na jednej z mojich predposledných zastávok mu zabalím do papiera uhlík, ktorý zabezpečuje spojenie trolejbusu s vedením.

„Mamobabka“ vzdychá: „To je zážitok, to je zážitok...“ Rozlúčime sa.

Vtom preleteli okolo policajti s majákmi a policajt-spolu jazdec na mňa prísno zarezal. Ale to už bol Alex vonku. Obláčik neistoty na chvíľu zakryl dobrý pocit z čerstvej skúsenosti.

S prázdny vozidlom idem do kilometrovej cieľovej rovinky na konečnú, keď tu sa zrazu oproti vyrútilo policajné auto s majákmi v mojom pruhu. S blikajúcimi svetlami mi naznačuje, že musím zastať. Tak predsa ma niekto udal. Už len čakám, kedy sa vyrúti zúrivy dispečerský modrý maják a mne skončí sloboda. Už sa vidím, ako ma budú exemplárne trestať, možno aj bičovať na dvore riaditeľstva podniku.

Sotva sme spolu s policajtm zastavili čelami pri sebe, policajti vyskočili a už sa rútia ku mne. Zvedavými pohľadmi nakukujú do kabíny. Poslednýkrát nasávam slobodný vzduch, lebo ďalší nádych už bude pod zákonom. V mysli sumarizujem všetky práve uskutočnené priestupky.

Neochotne otvorím okienko a policajť úradne a rázne začne: „Pán vodič, – krv mi tuhne, „neviezli ste takých troch a jeden z nich mal šedú bundu s kapucňou?“

„Nnnie...“

Padajúci kameň zo srdca mi skoro rozpučil palec na nohe.

Po chvíľke sa mi na stárnuté pery začala drať odpoveď: „Nevenoval som sa cestujúcim. Viete, mal som tu malého Alexa...“ – ale radšej som si túto informáciu nechal pre seba.

O čom sú Vianoce?

No predsa o radosti. Ako priniesť druhému radosť. Občas možno treba pre radosť druhého aj trocha zarisovať.

Ideálne je, keď má radosť dávajúci aj obdarovaný.

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ DECEMBER 2015

Rada zobrala na vedomie informáciu o činnosti Expertnej komisie na riešenie problematiky financovania cirkví a náboženských spoločností pri Ministerstve kultúry SR. Ďalšia aktivita ministerstva a komisie sa dá očakávať až po parlamentných voľbách.

Rada prerokovala správy z vizitácie zborov v Trenčíne, Žiline a Michalovciach.

Predseda Študijného odboru Rady Ján Henžel informoval o tom, že vikári Marián Cabadaj, Tomáš Henžel, Ján Máhrik a Ján Verčimák úspešne pokračujú v príprave na ordináciu. Ďalším krokom je predordinačný rozhovor vikárov s Radou CB.

Rada poverila predsedu Rady, aby so staršovstvom zboru v Leviciach spresnil predstavu o možnosti vikariátu pre Mareka Tomašoviča. O jeho vikariát má záujem stanica v Trnave.

Rada vymenovala Ivana André, Pavla Boroša, Boženu Čičelovú, Jána Komrsku a Ivana Markuša za členov správnej rady Diakonického združenia Betánia, ú.z. s účinnosťou od 1. 1. 2016.

Rada zobrala na vedomie správu zo služobnej cesty kazateľa Petra Prištiaka vo Veľkej Británii na pozvanie našich partnerov zo Slavic Gospel Association.

Predseda Rady informoval o svojej návšteve v Kalinove, Rimavskej Sobotě (návšteva misionára Thomasa Herwinga), Michalovciach a Vranove nad Topľou.

Rada schválila pokyny pre ohlasovanie a schvaľovanie služobných ciest zamestnancov Cirkvi bratskej.

Zámerom týchto pokynov týkajúcich sa služobných (pracovných) ciest zamestnancov Cirkvi bratskej je zodpovednosť a pomoc Cirkvi bratskej ako zamestnávateľa voči svojim zamestnancom. Ide najmä o nepríjemné udalosti ako sú zranenia, úrazy alebo nehody a z nich vyplývajúce nároky podľa platnej legislatívy.

Rada posunula termín na vypracovanie chronologického prehľadu služby a zmien v službe kazateľov a vikárov do 29. februára 2016. Pribúdajú pracovníci a najmä rôzne zmeny a v ústredí cirkvi chýba ucelený prehľad o chronológii služby pracovníkov.

Rada poverila predsedu Finančného odboru Rady Rastislava Števka, aby FO spresnil metodiku tvorby rozpočtu a tvorby príjmov pre ústredia CB na rok 2016. Táto metodika bude prerokovaná na stretnutí FO a štatutárov zborov. Termín týchto stretnutí v seniórach dohodne predseda FO.

Rada prijala návrh zboru v Leviciach na prenájom kancelárskeho priestoru pre potreby predsedu Rady do konca februára 2016.

Rada zobrala na vedomie informáciu o vydaní publikácie *Rovní, ale nie rovnakí (Päťdesiat kľúčových otázok a odpovedí o biblickej mužskosti a ženskosti)* pre vnútornú potrebu Cirkvi bratskej.

Rada s vďakou zobrala na vedomie, že darom od kórejskej cirkvi pre kazateľov v činnej službe bude práve vydaná prvá slovenská Študijná Biblia.

Pripravil Štefan Evin

JANUÁR 2016

Spoločné modlitby uviedol Štefan Evin textom z 2 Kron 8, 11.

Rada chce venovať prvú hodinu svojich rokovaní pravidelne podpore zakladania zborov a diskusií o dôležitých témach v cirkvi. Predseda Rady povzbudil členov Rady, aby začali osobne prispievať do Fondu Nové zborov.

Rada pripravila základný návrh „Pastoračno-praktického postupu pri vzniku nového zboru“.

Spoločné modlitby Rady a PLANT.SK (Odbor zakladania zborov) budú 9. 2. 2016.

Rada podporuje pozvanie prešovského staršovstva pre celú cirkev k tematickému čítaniu Biblie počas najbližšieho pôstneho obdobia pod názvom „40 dní s Bibliou“.

Rada mala predordinačné rozhovory s vikármi Mariánom Cabadajom, Jánom Máhrikom, Tomášom Henželom a Jánom Verčimákom. Sme veľmi vďační za týchto bratov, ktorí sa blížia k ordinácii na najbližšej konferencii.

Rada mala rozhovor s kazateľom Miroslavom Haszicsom o jeho ordinačnom poverení, keďže v súčasnosti nie je v činnej službe a pôsobí ako riaditeľ ►

NIEKTO zariskoval – poslal DAR, z ktorého má radosť a vznikli Vianoce, ktoré prinášajú radosť – radosť z milosti.

Ale čo s DAROM urobím ja?

Niektor si ho odloží medzi starožitnosti; iný do detskej izby, iní dokonca majiteľov DARU bez milosti vraždia. Ale ON je určený pre mňa, osobne – aby som ho prijal a radoval sa z neho.

Radosť bez milosti je nanič, ako aj milosť bez radosti.
A Vianoce, hoci len s malým úsmevom darovaným druhému, môžu byť každý deň.
Si myslím.

P.S. „Pán kontrolór, dúfam, že ma nebudeš dodatočne trestať. A keby aj – vedz, že to riskantné huncústvo za tú rozžiarenú detskú dušičku stálo.“ ■

domu pre seniorov. Povzbudila ho, aby prijal prípadné pozvanie za kazateľa od niektorého zboru. M. Haszics Radu informoval, že prijal pozvanie za kazateľa v zbere Ústí nad Labem.

Rada sa zaoberala listom kazateľa Pierra van Vuurena, ktorý oznámil svoju rezignáciu na službu kazateľa zboru Hermanovce a poverila predsedu Rady, aby s Pierrom hovoril o jeho ďalšej službe.

Rada vymenovala vizitátorov zborov v roku 2016: Bardejov (Peter Prištiak a Martin Kačur), Bratislava Kaplnka (Miroslav Moravský a Rastislav Betina), Prešov (Tibor Máhrik a Bohdan Roháček), Spišská N. Ves (Štefan Evin).

Rada rozhodla, že tajomník pre mládež sa má zúčastňovať aj konferencií kazateľov. Náklady spojené s účasťou na výročnej konferencii a na konferencii kazateľov budú hradené z prostriedkov ústredia.

Rada zrušila po rozhodnutí členského zhromaždenia a na návrh staršovstva Zboru Žilina status samostatnej kazateľskej stanici v Dolnom Kubíne. Rada chce so zborom v Žiline uvažovať o ďalších možnostiach duchovnej práce v tomto regióne a tiež o využití súčasnej infraštruktúry v Dolnom Kubíne pre podporu zakladania zborov.

Rada vymenovala členov dozornej rady Diakonického združenia Betánia, ú. z.: Jakub Kintler, Marcel Markuš, Jakub Novotný.

Rada s vďakou zobrala na vedomie finančnú podporu od bratov a sestier z Holandska určenú pre ústredie cirkvi a pre prácu medzi Rómami.

Rada rozhodla o zvýšení príplatku predsedu Rady a riaditeľa Kancelárie Rady z cirkevných zdrojov o 4 % s platnosťou od 1. 1. 2016.

Rozhodla aj o zvýšení odmeny mandatárovi Márii Ke-rekrétyovej.

Rada odporúča staršovstvám, aby upravili príplatky zborov svojim pracovníkom v rovnakej miere, ako je od 1. 1. 2016 upravený príspevok štátu (o 4%).

Rada požiadala Jána Henžela, aby zabezpečoval niektoré aktivity, potrebné pre cirkve, ktoré sú mimo rámec povinností tajomníka Rady, stanovených Poriadkom CB. Pre zabezpečovanie týchto činností mu schválila polovičný úväzok zo štátnych prostriedkov do 31. 12. 2016 vrátane administrácie Zboru Bratislava.

Rada schválila úhradu nákladov na internetové pripojenie pre tajomníka Rady.

Rada schválila dar pre vikárov pri príležitosti ich ordinácie.

Rada schválila služobnú cestu vikárov Jána Máhrika a Mariána Cabadaja do Španielska v dňoch 8.-12. 2. 2016 a služobnú cestu Martina Kačura do Anglicka na pozvanie SGA v termíne 4.-15. 3. 2016.

Rada zobrala na vedomie informáciu o prenájme kancelárie pre predsedu Rady v Zbore Levice do konca februára 2016.

Rada sa oboznámila sa s využívaním dátového centra CB prostredníctvom služby ownCloud.

Rada overí možnosť uverejňovania správ z Rokovania Rady CB SR aj v časopise Brána. ■

Pripravil Štefan Evin

POZOR
ZMENA MAILOVEJ ADRESY
DIALÓGU
OD 1. FEBRUÁRA 2016
 šéfredaktor: bpiatko@swanmail.sk
 redakcia: svatava@swanmail.sk

INZERCIA

Prenajmeme v Bratislave čiastočne zariadený 4 izbový byt 103 m², s terasou 29 m² v rodinnom dome. Kontakt 0911 582 288.

AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

„Kto si? Si kráľ?“ – pýtala sa zvedavo.

„Ešte nie je čas, aby si videla kráľa, Katarínka! Môžeš ho uvidieť až na kráľovskom dvore. Ja som princ,“ – odvetil neopísateľným hlasom, ktorý jej znel v ušiach ešte veľmi dlho potom.

„Zachrániš kráľovstvo?“ – pýtala sa prosto.

Usmial sa. Princ má rád otvorené srdce. „Preto som prišiel, Katarínka, aby som zachránil ľudí, ktorí zomierajú.“

„Čo je zomrieť?“

„Zomrieť znamená, že prestaneš žiť, že nemáš v sebe život, Katarínka! Ja mám život, ktorí môžem dať ľuďom, aby nezomreli.“

„A dáš ho aj mne?“

Princ vstal zo stolca a podišiel k nej. Zdvihol ju do náručia, sadol si a položil na kolená. „Dám život aj tebe, ak ho chceš,“ – povedal nežne.

„Chcem!“ – prikývla radostne a on sa usmial. Chvíľu tak sedeli a bolo im veľmi dobre. Princ dal priniesť pre Katarínku horúci čaj, aby sa zohriala a rozprávali sa. Vonku zúrilo boj, no ona to vôbec nevnímala. Bola v bezpečí. Nebála sa ani o svojich rodičov a súrodencov, pretože bola presvedčená, že princ určite poslal svojich anjelov, aby ich chránili. Potom princ otvoril knihu a čítal jej. Sedela pri ňom a rástla. Koľkokrát sa jej dotkol, toľkokrát podrástla a zdalo sa jej, že je znova o niečo múdrejšia.

„Je čas ísť!“ – povedal napokon. „Potrebujem ťa tam, aby si bojovala po mojom boku,“ – ukázal smerom, odkiaľ ju anjel priniesol.

Katarínke sa vôbec nechcelo, no keď ju zložil zo svojho náručia a odložil knihu, bolo jej jasné, že to myslí veľmi vážne.

„Ale ja nechcem ísť...“ – zapišťala.

„Musíš ísť, dieťa moje, aby sa všetci dozvedeli o záchrane a nevzdávali sa drakovi. Je čas!“

Katarína s nevôľou prechádzala stanom.

„A čo mám robiť teraz? Povedal si, že ma potrebuješ...“

„Vidíš to, čo iní nevidia. Len sa nechaj viesť a staraj sa o plamienok,“ – odpovedal a vzápätí cítila, že drží krásny horiaci plamienok vo svojich rukách. Zvýskla od radosti. „Ďakujem!“

Potom sa naklonil k nej, aby ju pobožkal na rozlúčku, ale keďže bola príliš malá, teraz pokľakol. On k nej, aby sa jej pozrel do rozžiarených očí. Chytil ju za obe ruky a povedal dôrazne:

„Nikdy nezabudni moje meno, pretože má moc! Ak poznáš moje meno, máš život a nikto ti neublíži! A staraj sa o plamienok, aby nezhasol, pretože ak zhasne, aj ty zabudneš na moje meno a aj iní nebudú môcť spoznať cestu na kráľovský dvor.“

6. kapitola

O DRAKOVI

Katarína zadumane kráčala domov. Jej malé srdiečko podskakovalo od radosti. To, čo prežila, bolo nezabudnuteľné, no popravde, nemala poňatia, čo to v skutočnosti pre ňu znamená. Samuel a Hannah stáli pri drevenom plote a polievali kvety, ako im prikázala mamička. Rozprávali sa o niečom veľmi vážnom. Prezrádzala ich intenzita hlasu, ktorý viac a viac tichoľ, no neprestal byť naliehavý. Keď sa Katarína priblížila, úplne stíchli.

„Rozprávate sa o kráľovi?“ – povedala akoby nič.

Samuel vypleštil oká a ona pokračovala: „Dnes som sa s ním stretla.“ Šibalsky sa zasmiala a prešla okolo súrodencov. Samuel temer onemel, Hannah pustila krhlu a pobežla za Katarínou. „Čo si videla??? Kde? Kedy?“

Katarína na chvíľu zastala a potešená ich záujmom začala vykladať:

„Keď na zem spadli tie príšery... tí... draci... a útočili... vtedy jeden išiel za mnou... a ja som... a on... a potom bol tam anjel... a...“

Hannah sa zachmúrila a nechápavo krútila hlavou.

„Kde?“

„No v pivnici... a potom sme lietali... a...“

„Draci?“

„Ty si ich nevidela?“ – oduševnene pokračovala Katarína. Samuel mlčky sledoval celú scénu, ale vôbec sa nečudoval. Po tom, čo prežil on, dokázal pripustiť, že Katarína možno prežila niečo, čo sa jednoducho nedá len tak vysvetliť rozumom.

„Zrejme videla niečo, čo sme my nevideli. Zrejme má dar,“ – povedal pokojne.

„Naozaj sa tu nič nestalo?“ – pýtala sa Katarína napoly prekvapene, napoly nechápavo.

„Nie,“ – pokrútil Samuel pokojne hlavou.

„Žiaden drak, ani zdesení ľudia...“ – skočila mu chytrou Hannah do reči.

Katarína si vzdychla: „Nechápem! Ale naozaj ma držal na rukách a bola som v jeho stane! A... potrebuje ma!“ – povedala nakoniec dôležite.

„Veríme ti. Zrejme máš schopnosť vidieť viac ako my. Zrejme vidíš aj to, čo my nemôžeme očami vidieť. Asi ti dal schopnosť rozpoznať nebezpečenstvo aj tam, kde ho my nevidíme... Je to dar!“

„Takže je to pravda! Kráľovstvo je v nebezpečenstve!?“ – spýtavo pozrela na súrodencov.

Samuel mlčky veľavýznamne prikývol.

Hannah naliehavo pozrela na sestru. Keby mohla, zatriasla by ňou: „Povedz! Čo presne si videla?“

„Na ľudí útočia draci a chcú ich zničiť... Ublížujú im! Myslím si, že sa chcú zmocniť kráľovstva! Ale povedal mi, že ON ho zachráni, takže sa nemusíme báť!“

„Kto?“ – vyšplechla Hannah vzrušene.

„Princ predsa!“

„OK. To sedí. Píše sa to aj v knihe: Žijeme síce v kráľovstve, kde vládne náš dobrý kráľ, ale určite ste si všim-

A veľmi veľa jeho priateľov ho nasledovalo a tiež sa stali prišerami, ktoré útočia na ľudí.“

Nastalo ticho.

„Toto si videla!“ – povedala Hannah temer šepky.

„A preto sme k sebe zlí. Zlý drak nás chce zničiť. Chce znetvoriť kráľovstvo. Chce, aby sa ľudia mali zle a navzájom si ubližovali,“ – dodal Samuel.

Znova ticho, ktoré sa dá krájať.

„Čo budeme teraz robiť?“ – zamrňala Katarína.

Deti sa bezradne posadili na koberec. Samuela opustila jeho múdrosť odpovedať na otázky. Hlavu si sklonil do dlaní a pokorene čakal, či odpoveď predsa len odniekiaľ nepríde.

„Prečo mi povedal, že ma potrebuje? Ako máme bojovať po jeho boku?“ Katarína kládla otázku za otázkou do ticha, ktoré mlčalo.

V tom sa Hannah pozrela cez okno a radostne vykričala:

„Samuel, pozri sa!“ Ukázala na chalúpku stareny bývajúcej oproti. Presne ten domček, z ktorého kedysi volal plamienok o pomoc a ktorý bol obkolesený plotom jej zvykov a tradícií. Plot

bol dnes celý zvalený. Jej plamienok veselo blikotal v okne.

Hannah sa víťazoslávne usmiala. Vedela, čo to znamená. Vedela, že zvalený plot znamená víťazstvo skutočnej lásky. A oni jej pomohli! Ukázali jej pravdu, zvalili polovicu plotu, ktorý jej bránil vykročiť na cestu na kráľovský dvor.

„Čo povedal každému z nás, keď nám dával plamienok?“ – pýtala sa Hannah vzrušene.

„Mám sa starať o plamienok, aby nezhasol a nezabudnúť kráľovo meno,“ – povedala Katarína, akoby si práve spomenula na niečo dôležité.

„Toto je odpoveď!“ – poznamenal Samuel jednoducho. „Budeme bojovať tak, že sa budeme starať o plamienok, aby svietil. Budeme sa starať o to, aby aj plamienky ostatných ľudí nehasli a budeme im hovoriť o kráľovi! Tak prežijú.“

„Draci sa boja plamienkov,“ – škodoradostne sa zasmiala Hannah.

7. kapitola

O váženom mužovi a jeho knihách

Uprostred mesta býval jeden veľmi vážený muž. Jeho dom vyzeral veľmi uhladene, veľké okná sa dívali do

Kreaba: Hannah

li, že veľa vecí nie je v poriadku... Napr. to, ako sa občas hádame... alebo tá starinka a jej plamienok... No, proste... nie je to tu ideálne! A v knihe sa píše o tom, že princov dobrý priateľ závidel princovi jeho silu a krásu, aj keď bol sám veľmi pekný, milý a silný a kráľ ho mal veľmi rád. No tá závišť mocnela a mocnela a pomaly mu kamenelo srdce,“ – rozprával Samuel dobrodružne.

Dievčatá hltali každé jeho slovo. Napätie sa stupňovalo: „Za nejaký čas mal také tvrdé srdce, že chcel zabiť kráľa a zobrať mu trón. No náš kráľ je veľmi mocný a keď odhalil toto zlo v svojom kráľovstve, dal princovoho priateľa vyhodiť, aj keď mu bol skoro ako syn...“

Dievčatá bez dychu počúvali. Každé slovo zostupovalo do ich srdiečok a prežívali ho, akoby boli tam – na kráľovskom dvore.

„A? Čo potom?“ – súrila Hannah nedočkavo.

Samuel namiesto odpovede vběhol do domu. Dievčatá ho nasledovali. Prehrmotali hore schodmi. Vybral knihu zo skrýše pod posteľou a čítal nahlas:

„*Náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti mocnostiam a kniežatstvám tejto temnosti.*“

Potom v nej ešte chvíľku zalistoval, kde tu sa zastavil, zatvoril knihu a povedal: „Princov priateľ ako tak padal a padal a padal z paláca... menil sa na draka.

ulíc z jednej i druhej strany, do záhrady aj k potoku. Samuela fascinoval pohľad na ten dom, keď prechádzal s ockom okolo a neraz si predstavoval, aké by to bolo, keby mohol v takomto dome bývať. Jediný raz sa dostal aj dovnútra. Bolo to vtedy, keď významný muž zavolať ocka, aby mu pomohol opraviť jedno z okien, ktoré sa nedalo dobre zatvoriť. Samuel sa prechádzal po priestranných chodbách a cítil sa veľmi maličký, aj keď už mal 9 rokov. Teda ešte nemal 9, iba mal mať o niekoľko mesiacov, ale každému rád hovoril, že má 9 rokov, pretože vždy chcel byť starší ako bol. Z vysokých stien na neho pozerali samí dôležití ľudia, ktorí boli rovnako vážení ako muž bývajúci v tomto dome, a hoci boli obrazy veľmi staré, muž ani jeden nedal dole, pretože si ich veľmi vážil. V obrovskej sieni stáli po každej strane regále s knihami siahajúcimi až po strop. Samuel sa cítil ešte menší a to ešte neotvoril ani jedinú z nich. Keď muž vyprevádzal návštevu z domu, celý čas, ako prechádzali okolo obrazov na stenách, rozprával iba o ľuďoch, čo tam „viseli“. Samuelov otec sa slušne poďakoval za možnosť pracovať v tomto dome a pri rozlúčke sa ho spýtal: „Môžem sa vás opýtať, prečo máte v tomto dome toľko okien? Keby som vám aj toto neopravil, nič by sa vlastne nestalo – veď ich aj tak nikdy neotvárate.“ Muž sa zamyslel a dôležito odpovedal. „Každé z tých okien niekam dovidí. Som rozhladenejší a múdrejší. Mám viac podnetov, môžem vidieť to, čo ľudia, ktorí žijú v malých domoch, nevidia. Iste ste si všimli moje knihy... Je to dedičstvo predkov. V knihách sa dočítam múdrosť o živote. Moje knihy ma robia takým inteligentným...“

„Rozumiem...“ – prikývol Samuelov otec. „Avšak keď ani jedno z tých okien skutočne neotvoríte, nedotkne sa vás to, čo sa deje vonku. Neucítite svežie vánok, ktorý by mohol prevetrať tie staré izby.“

Samuelov otec by možno povedal niečo viac, avšak muž sa dôležito uklonil na rozlúčku a Samuelov otec pochopil, že sa už nič nepatrí hovoriť. Dospelí niekedy nepovedia, čo chcú povedať len preto, že sa riadia nejakými zvláštnymi nepísanými zákonmi, pomyslel si Samuel. Ale keďže on sa nimi neriadil, povedal jednoducho: „Mohol by som niekedy prísť a pohrať sa vo vašom dome, mohol by som si pobehať po tých veľkých chodbách?“ Muž sa zasmial a slušne prisvedčil, aj keď to nemyslel úplne vážne. „Samozrejme. Niekedy môžes prísť a ukážem ti moje knihy.“

Cestou Samuel premýšľal, kedy by mohol ísť do domu muža. Predstavoval si, ako číta tie knihy, ako sa s ním rozpráva a ako sa aj z neho stáva dôležitý muž. Keď to doma rozprával Kataríne, spýtavo na neho pozrela: „A plamienok? Má ten muž plamienok?“

„Och! Aký som len sebecký! Celý čas som na to vôbec nemyslel.“ Ani ho len nenapadlo všimnúť si, či ten muž má plamienok! Čo ak ho nemá? Potom zomrie. Keď zaútočia draci... nezvládne to.

Samuel nezabudol na mužov prísľub a stále pripomínal rodičom, že by raz veľmi rád išiel do toho domu. A tí, aj keď sa ho snažili odhovoriť, jedného dňa sa vážnému mužovi znova pokazilo nejaké okno a ocko ho zobral so sebou.

„Máte plamienok?“ – opýtal sa jednoducho, keď muž podal Samuelovi šálku horúcej čokolády, ktorú práve priniesla slúžka. Temer mu zabehlo. „No..., hm... na túto otázku nie je taká jednoznačná odpoveď... hm...“ Zamračil sa a pritom premýšľal. Samuel si neslušne srkol z čokolády: „Prečo? Viete, že bez neho sa nedostanete na kráľovský dvor?“

Kreaba: Samuel

Muž sa šokovane pozrel na Samuela. „To nebolo príliš zdvorilé!“

„Ani som sa o to nesnažil...“ – pohniezdil sa v kresle. „Vieš, život je veľmi zložitý a nevyspytateľný... Ak budeš veľa čítať, veľa vecí sa dozvieš. Získaš múdrosť a budeš mať poznanie. Z histórie sa môžeš veľa naučiť, aby si neopakoval chyby svojich predkov, ale zároveň pochopíš, že boli veľmi múdri a odpovedali už dávno na otázky, ktoré máš ty.“

Muž sa postavil a začal sa prechádzať pomedzi regály s knihami a s oduševnením rozprával.

„Sú to moji miláčikovia. Moje všetko! Bez nich by som bol nikto.“

„Myslíte si, že ja som nikto?“ – spýtal sa chlapec jednoducho. Muža to zaskočilo a snažil sa ospravedlniť svoje slová.

„Nie, to som nepovedal... len... Knihy mi ukazujú smer... Presnejšie, viac smerov...“

„Hm...“ – zamyslel sa Samuel. „Načo vám je veľa smerov? Aj tak nemôžete ísť všetkými, iba jedným.“

„No... áno,“ – prisvedčil muž, „to je na tom to najťažšie...“ A zamyslel sa.

„Je pravda, že som niekedy zmätený... Toľko názorov a pohľadov.“ Mimovoľne pozrel na okno. „Tamto okno hľadí do záhrady. Vidím prírodu a to, ako to v nej funguje, a teším sa z toho. Príroda ma upokojuje. A keď sa pozriem týmto oknom,“ – podišiel na druhú stranu izby; Samuel sa mimovoľne postavil a nasledoval ho, aby mal tiež ten výhľad, ktorý mal muž. „Tu vidím do mesta. Všetky tie možnosti, obchody, kaviarne, herne, kiná...“ Muž prešiel s domami vyššie. „Odtiaľ vidno na samý vrchol sveta: To, čo môžeš dokázať, kam sa až môžeš dostať...“ Samuel sa naklonil, ale okrem vežičiek vládnej budovy nevidel nič. A potom muž prebehol do ďalšej miestnosti a behal hore dole a rozprával, čo všetko môže vidieť z tých veľkých úžasných okien. Potom obdivne zastal pred svojou galériou obrazov a oduševnene vykladal o ľuďoch, histórii, o možnostiach a smeroch. Samuela začali pohlcovať vedomosti, až ho z toho rozbolela hlava.

„Viete, mne stačí vedieť, že idem na kráľovský dvor,“ – skočil mu do reči vystrúc ruku pred seba, akoby ho ňou chcel umlčať. „Stačí mi starať sa o plamienok. A keby ste mali Knihu a čítali z nej, ukázala by vám cestu. Ukázala by vám smer a čo je z tohto všetkého najdôležitejšie... A keby som mal dom ako vy, dával by som sa síce všetkými oknami, keby som nejaké mal, ale otváral by som iba to najvrchnejšie – to, kde vidieť veže kráľovského paláca, a nechal by som vánku, ktorý odtiaľ veje, aby každý deň prevetral izby môjho úžasného domu.“

„Ale veď ja ho mám,“ – vyhrkol muž dôležito. „Mám aj plamienok aj Knihu.“

Potom začal zmätene pobeťovať pomedzi regály, až víril prach, ktorý na ne časom usadol. „Kde som ju len dal...“ – hundral si popod nos a jeho robustná postava sa kolísala sem a tam.

„Otvorím okno, aby ste tu mali viac svetla. Trošku sa to tu prevetrá...“ – vyhrkol Samuel a hneď bežal k jednému z obrovských okien.

„Nie!“ – skríkol muž zrazu a ustrnul. „Keby si otvoril okno, mohol by sem fúknúť vietor a zobrať tie knihy, ktoré nie sú zviazané a potrhá by tie, čo sú otvorené. Navyše by sa tu zvrátil prach...“

„Ale... mohli by ste tu mať viac svetla a skôr by ste našli Knihu!“ – nedal sa odradiť Samuel.

„Nie!“ – zopakoval muž dôrazne.

„Potrebujete viac svetla. Čerstvý vzduch to tu prevetrá... urobí dobre... budete vidieť Knihu a to, čo je dôležité!“

„Čerstvý vzduch by tu narobil akurát zmäťok,“ – povedal pokojnejšie a prestal hľadať Knihu.

„No niekedy potrebujeme zmäťok, aby sme si jeho upratovaním urobili poriadok v tom, čo je dôležité.“ Muž sa vzpriamila a sofistikovane odpovedal: „Vietor by tu narobil neporiadok. Mám veľa iných kníh. Tá jedna je rovnako dôležitá ako všetky.“

Samuel zosmutnel: „Nemyslím si to...“ A dodal by niečo viac, ale vtom vošiel otec a upozornil na to, že je čas ísť domov.

Dôležitý muž sa blahosklonne pozrel na chlapca a s úklonom povedal:

„Môžeš prísť aj nabudúce. Rád sa s tebou znova porozprávam!“

Bolo ticho. Muž sa už nechválil svojimi knihami. Zdalo sa, že nad niečím veľmi vážne premýšľa. V predsieni si s otcom vymenili zopár stručných slov o opravenom okne, otvoril veľkú peňaženku a vtisol otcovi do ruky hľbu peňazí, akoby chcel uplatiť vlastné svedomie.

„Toľko peňazí za okno, ktoré ani nepoužívate?“ – poznamenal otec. „To nemôžem prijať!“

Muž narovnal svoju mohutnú postavu a napriek tomu, že bol veľmi veľký, pred týmto dvoma sa cítil zrazu malý a nevýznamný. Kde sa stratila jeho dôležitosť? Kam sa podela jeho obdivuhodná múdrosť teraz? Vo svetle Samuelovho plamienka, ktoré ticho blikotalo počas celej návštevy, bol celý jeho život s oknami a knihami ničím. Vedel to. No zatiaľ si to nechcel pripustiť. Stratil by totiž tak veľa, keby začal čítať iba jedinú Knihu a keby išiel iba jedným smerom...

„Zaslúžite si. To, či ho otvorím, alebo nie... nechajte na mňa. Vy ste mi dali aj inú možnosť, ako ho neotvoriť. Ďakujem!“ – povedal a bez pozdravu sa vrátil do domu.

Cestou domov Samuel celý čas premýšľal nad tým, či má muž vôbec plamienok. V tejto chvíli je to však jedno... Dôležité je, aby začal čítať Knihu, pomyslel si. No keby ju naozaj začal čítať, dočítal by sa tam, že „kto si chce zachrániť život, stratí ho a kto by ho stratil pre kráľa, ten ho nájde.“

„Charlotte! Charlotte!“ – vykrikoval muž, len čo sa vrátil z dverí.

Stará slúžka zadychčane pribehla kolísavými krokmi a prekvapene sa postavila doprostred izby.

„Čo si želáte, pane?“

„Prines mi knihu!“

„Ktorú knihu, pane?“ – pýtala sa prekvapene.

„Ach já! Jasně, že nevíte, ktorú knihu... málo ju čítavam!“ – hundral roztrpčene a začal pobeťovať pomedzi regály svojich kníh.

„Charlotte, pomôžte mi nájsť knihu, ktorá hovorí o našom Kráľovi!“ – vyhlásil a začal sa prehrabovať a prehadzovať knihy z kopy na kopy. „Temer som zabudol jeho meno, a všetko... Pomôžte mi ju nájsť!“

Slúžka sa uklonila. Bola to komická situácia, keď dôležitý muž žiadal slúžku, aby mu pomohla nájsť tú najdôležitejšiu knihu na svete... no ona vážne odpovedala:

„Áno, pane!“ ■

CITÁTY A ZRNKÁ MÚDROSTI

Chyť topiaceho za ruku aj keď je špinavá.

Rovnakou mierou akou v tebe rastie láska, rastie tvoja krása, lebo láska je krásou duše.
(sv. Augustín)

Najväčšiu prázdnotu prežíva ten, kto je plný vlastného ja.

Jeden skutok lásky je presvedčivejší ako dlhý preslov. (kráľ Šalamún)

Človek je bohatý tým, čo urobí pre druhého.

Nedaj sa premáhať zlému, ale dobrým premáhaj zlé.
(Biblia)

Slovami môžeš zatajiť čo chceš, ale skutky ťa prezradia.

Nesnaž sa človeku lichotiť, lebo potom budeš mať problém povedať mu čistú pravdu. (Gniliak)

Opakom lásky nie je nenávisť, ale ľahostajnosť.

Vyriešene prešmyčky a tajničku krížovky posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy: mailto:svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 29. februára 2016.

Správne riešenia uverejníme v nasledujúcom čísle Dialógu.

Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Jedného správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydav. Media Svatava.

Stranu pripravil Peter Kailing

KRÍŽOVKA SO ZHODNOU LEGENDOU

Autor: Peter Kailing	značka decipнду	Tichá noc, svätá noc		hudobný tón a nižší o poltón	jadro atómu hélia	Anna domácky
značka decipнду			citoslovce dovtípenia			
			cudzia 2-hláska			
Tichá noc, svätá noc						
	cudzia 2-hláska			popovok		
	citoslovce dovtípenia			51, rímsky		
hudobný tón a nižší o poltón			51, rímsky			značka nanogramu
			popovok			
jadro atómu hélia						
Anna domácky				značka nanogramu		

PREŠMYČKY

BIBLICKÉ ZOO	BIBLICKÁ BOTANIKA
Riešeniami prešmyčiek sú jednoslovné mená zvierat z Biblie (Roháčkov preklad). Dĺžne nie je potrebné dodržať.	Riešeniami prešmyčiek sú 1-slovné názvy rastlín z Biblie (Roháčkov preklad). Dĺžne nie je treba dodržať.
1. LIPA TONA /5.M., 14.kap./	1. BOK LIDA /Sud., 9.kap./
2. BARÓNKA /Iz., 11.kap./	2. PÍŠ: CENA /2.M., 9.kap./
3. ZOLKO /Dan., 8.kap./	3. VATRA /Mat., 6.kap./
4. RAKVA /1.M., 33.kap./	4. DRIEK NORA /2.M., 16.kap./

SVETLO Z HLBÍN JÁCHYMOVSKÝCH BANÍ

Anton Srholec sa objavil na novembrových tribúnach v Bratislave v roku 1989 hneď pri prvých zhromaždeniach a s neomylnou presnosťou sa jeho osobnosť zjavila vo verejnom diskurze vždy vtedy, keď slovenské kresťanstvo až zúfalo potrebovalo bojovať o svoju česť. No nielen vtedy. Jeho autenticita vychádzala z kontemplácie Božej prítomnosti a zo služby iným. Na otca Antónia sa dalo spoľahnúť ako na morálnu autoritu vždy vtedy, keď oficiálne kresťanské inštitúcie a ich predstavitelia váhali alebo sa postavili na inú stranu, ako by to očakával cit autentickej viery. Svedectvo absolventa „Jáchymovskej univerzity“ nebolo napadnuté zhubným nádorom konformizmu a kompromisného či vypočítavého mlčania. Bolo ožiarené „uránom“ slobody, preto pretrvalo. Stálo ho to veľa síl. Jeho úprimný smútok z konania tých, od ktorých spoločnosť očakávala viac, ako dostávala v podobe pastierskych listov, komunikujúcich neporozumenie či obchádzanie kľúčových tém života v otvorenej spoločnosti sa premietlo do ešte väčšej a úprimnejšej angažovanosti na poli sociálnych aktivít a na poli oživovania národnej pamäti. Jeho jednoduchosť bola zrozumiteľná intelektuálom, mediálnemu svetu, bezdomovcom aj politickej reprezentácii.

Kto prejde s otvoreným srdcom a myslou devínskou Bránou slobody, pamätníkom obetiam komunistických represíí, ako keby prešiel spolu s otcom Antóniom nebeskou bránou. Sloboda Božieho dieťaťa bola jeho stálou spoločníčkou. Lebo v jeho vnímaní už nebolo Žida ani Gréka, otroka ani slobodného, ani muža a ženy. Všetky rozdiely medzi ľuďmi, ktoré sa mohli vynoriť ako zdroj diskriminácie či napätí, boli v Antóniovom srdci zmierené v Ježišovom kríži ako naplnenie času i večnosti.

Anton Srholec ilustruje príbeh Slovenska druhej polovice dvadsiateho storočia. Jeho svedectvo života podľa vlastného presvedčenia a v autentickej slobode je

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg)

Hovoriť v januári 2016 na stránkach časopisu, ktorý má v názve ambíciu pestovať dialóg v rámci kresťanských komunít a nespomenúť fakt, že od 7. januára 2016 Anton Srholec, saleziánsky kňaz už nie je medzi nami, by bolo nepatričné. Nie kvôli úradnému protokolu alebo povinnej úcte. Ale kvôli službe historickej pravde a nadčasovému významu jeho pôsobenia v slovenskom kresťanskom prostredí za posledných dvadsaťsedem rokov. Ak ekuména nie je na Slovensku len prázdny teoretickým pojmom, tak práve preto, lebo sme mali medzi sebou Antona Srholca.

inšpiratívne v rovine občianskeho postoja voči totalitnému režimu, aj vo vzťahu ku kresťanskej viere ako osobnému presvedčeniu. Perzekúcia zo strany komunistického režimu pre neho znamenala stratu slobody a kľúčové desaťročie života strávil v komunistickom žalári len preto, lebo chcel ísť slobodne študovať a naplniť svoje povolanie do

tej časti Európy, ktorá sa nedostala pod vplyv totalitného sovietskeho režimu.

V čase pražskej jari sa nadýchol slobody, aby sa v Ríme stal rímskokatolíckym kňazom a naplnil takto svoje poslanie. Normalizačné tlaky husákovského komunizmu zastavili tento rozlet. Anton Srholec bol pod drobnohľadom štátnej bezpečnosti a stratil štátny súhlas. Preto sa logicky ocitol na tribúne v roku 1989, kedy sa Československo prihlásilo k demokracii a k slobodnému svetu.

Jeho nadkonfesijné chápanie kresťanstva otváralo cesty k spolupráci medzi ľuďmi rôznych presvedčení a sociálneho pôvodu. Jeho bezdomovci zažili jeho autentické kresťanské nastavenie ako človeka s autoritou, vychádzajúcou z jeho služby a pokory. Na rozdiel od pookušeného ovládať iných z titulu kňazskej ordinácie si získaval srdcia ľudí pokornou ľudskou blízkosťou a nezištnou službou.

Odmietal nacionalistické a triumfalistické tendencie v spoločnosti aj v kresťanských komunitách. Anton Srholec je autentickým vzorom človeka a kresťana, ktorý napriek tomu, že rozumie dobe a ľuďom, nerobí kompromisy. Jeho inšpirujúci príbeh je pre Slovensko práve preto stratou, ktorú zaplní len naplnenie jeho odkazu ľuďmi, ktorých jeho kresťanstvo inšpirovalo a nikdy neprestane inšpirovať.

Životný príbeh Antona Srholca bol strhujúcim príbehom vernosti pravde, Bohu a ľuďom. Jeho kresťanský životný postoj spájaj občiansku angažovanosť kresťana a kritické myslenie – na slovenské pomery – nezvyčajne otvoreným spôsobom. Žil neohrozene a hovoril verejne o spoločenskom dani aj o cirkevnej realite. Zo svojej perspektívy politického väzňa a kňaza, ktorý sa občiansky a sociálne angažuje, to bolo jedinečné. Jeho život predstavuje kresťanstvo ako prítažlivú a aktuálnu alternatívu prázdneho náboženského ritualizmu a politického oportunizmu. ■

Mesites

Křesťanská turistická agentura Mesites nabízí již od roku 1997 ubytování v apartmánech u moře v Chorvatsku za skvělé ceny!

LETNÍ DOVOLENÁ V CHORVATSKU

V nabídce najdete celkem 30 apartmánů v 12 vilách ve třech lokalitách Istrijské riviéry u Makarské, ostrov Pag. Vily jsou vzdáleny od moře 20 až 800 m. Apartmány jsou různé velikosti/kapacity: pro 3 až 10 osob.

Celková kapacita všech apartmánů je dohromady 170 osob.

Ceny apartmánů při plné obsazenosti se pohybují: v červnu a září 5,2 až 13 Euro/osoba a v červenci a srpnu 7,4 až 20 Euro/osoba

Podrobnosti, fotografie vilek, jednotlivých pokojů, pláží atd. najdete na:

www.mesites.cz

Využitím služeb "Mesites" současně podpoříte misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku. Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.

Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

kata.mesites@seznam.cz

Skype: katadohnal GSM: +385911235424

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk,
v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, aj písané na adresu redakcie.